

Det Maritime Hus

Markedsanalyse

Markedsanalyse for brobygningsprojektet Det Maritime Hus
September 2015

Markedsanalyse for brobygningsprojektet Det Maritime Hus

Udgivet for

Det Maritime Hus

Udarbejdet af

Simon Strandskov
Biologisk Institut
Syddansk Universitet
5230 Odense M

Indhold

0. Læsevejledning	1
1. Resumé	2
2. Introduktion	6
Baggrund og formål	6
Definition af markedet	7
Metode og præsentation af respondenter.....	8
3. Analyse af undersøgelsens temaer	15
Kendskabsgrad	15
Interesse	18
Rektorernes holdninger.....	24
Tid og afvikling	27
Fagligt indhold.....	32
Økonomi	33
Katalog over mulige initiativer og tiltag	36
4. anbefalinger	37
5. Konklusioner	39

0. Læsevejledning

Denne undersøgelse ses som en første eksplorativ analyse af markedet for brobygningsprojektet Det Maritime Hus, og betragtes derfor ikke som en kvantitativ markedsanalyse i klassisk forstand.

Kapitel 1 sammenfatter analysens anbefalinger og konklusioner. Anbefalinger, analyse, hovedkonklusioner, samt tiltag bygger på et her-og-nu-billede af en række identificerede barrierer og problemstillinger. **Kapitel 2** giver et overblik over rapportens baggrund, formål samt anvendt metode. **Kapitel 3** tager hul på den egentlige analyse, som baseres på en række udvalgte temaer. Analysen benytter sig af en række udvalgte citater, der placeres i blå citatbokse. Citaterne er valgt ud fra analysetemaerne. Kapitlet afsluttes med et katalog over mulige initiativer og tiltag. **Kapitel 4** opsummerer analysen og opstiller en række konkrete anbefalinger til projektets fremadrettede udvikling. **Kapitel 5** sammenfatter analysen og konkluderer.

Ved angivelsen **SDU** refereres der til Syddansk Universitet. Undervisere på STX, HF, HTX og HHX omtales under fællesbetegnelsen **lærere**. Samlebetegnelse for HF-kursister, STX, HTX og HHX studerende er **elever**.

1. Resumé

Med baggrund i markedsundersøgelsens resultater peges på følgende anbefalinger:

- Det anbefales, at der iværksættes en indsats for at udbrede kendskabet til projektet. Dette kan med fordel ske ved større anvendelse af internettet som platform for synlighed. Undersøgelsen anbefaler, at der fremadrettet udvikles en konkret markedsførings- og kommunikationsplan.
- Det anbefales, at der udvikles en strategi for udsendelse af invitationer. Dette kan med fordel udvikles med udgangspunkt i gymnasiernes årshjul, således at invitationer og forløb målrettes gymnasiernes ledige perioder. Dette understreges især ved rektorenes tilbagemelding om, at uddannelsesinstitutionerne kun har mulighed for at deltage i afgrænsede perioder årligt samt lærernes udtalelser vedrørende udsendelse af invitationer.
- Forløbene afkortes til 2 dage fremfor 3 dage. Dette vil medføre, at antallet af moduler der anvendes på deltagelse vil være mere acceptabelt for lærerne. Alternativt kan forløb udbydes af varierende længde og aftales i samarbejde med den enkelte lærer. Ulempen er dog, at Frirejse med DSB ikke kan benyttes ved en overnatning.
- Prisen på brobygningstilbuddene kan med fordel reduceres ad hensyn til en gymnasieelevs økonomi. Det fremgår af lærernes udtalelser om, at 500 kr. er en stor udgiftspost for gymnasieelever.
- Større fokus på at udvikle flere brobygningstilbud, herunder muligheder for at samle forløb på tværs af fag. De nuværende fagkombinationer er ikke fyldestgørende i forhold til de typer af forløb, der efterspørges blandt lærerne.
- Det anbefales, at den tiltænkte økonomiske kontraktmodel genovervejes. Dette tydeliggøres især ved rektorenes tilbagemeldinger vedrørende informationer, der er nødvendige at kende forud for eventuel indgåelse af kontrakt samt lærernes oplevelse af pris for forløb under Det Maritime Hus.

På baggrund af dette fremsættes tre anbefalinger til en fremtidig økonomisk model for Det Maritime Hus:

1. Syddansk Universitet påtager sig hele udgiften for undervisningsaktiviteter under Det Maritime Hus. Ved at prioritere disse aktiviteter anses de hermed for værende essentielle i forhold til rekruttering af dygtige og motiverede studerende til universitetets uddannelser.
2. Syddansk Universitet og gymnasierne udvikler en partnerskabstankegang. Hermed menes det, at Syddansk Universitet og det enkelte gymnasium indgår separat partnerskab, hvor udgiften til aktiviteterne deles ligeligt. Herved kan aktiviteterne indgå i gymnasiets årshjul og dermed målrettes efter gymnasiernes behov og ønsker.
3. Gymnasierne budgetterer med hele udgiften, eventuelt med en mindre egenbetaling til eleverne.

Det generelle indtryk fra analysen er, at interessen for projektet er til stede blandt rektorerne og de naturvidenskabelige lærere på de gymnasiale ungdomsuddannelsesinstitutioner. Markedsundersøgelsen vurderer, at der eksisterer et potentiale for projektet. Dette illustreres blandt andet igennem Det Maritime Hus' tilgang til undervisningsaktiviteter, hvor kvalitet og samarbejde mellem Syddansk Universitet og ungdomsuddannelsesinstitutionerne har vist sig som vejen frem.

Dog viser analysen, at forløbets længde, manglende tværfaglige tilbud og prisen er hæmsko for anvendelse af tilbud fra Det Maritime Hus, ligesom der mangler synlighed i forhold til projektets eksistens og tilbud overfor regionens lærere. Endvidere tydeliggør analysen, at motivationen for deltagelse i undervisningsaktiviteter er individuelt bestemt af den enkelte lærer, og iværksættes ud fra den enkelte lærers behov og interesse for et givet emne og fagområde.

Boks 1.1 Hovedkonklusioner på analysen

Kendskab:

Lærere:

- Der eksisterer en meget lav grad af kendskab til projektet Det Maritime Hus og dets brobygningstilbud blandt Region Syddanmarks lærere. 79 % af spørgeskemaundersøgelsens respondenter har ikke kendskab til Det Maritime Hus.
- Det begrænsede kendskab skyldes ikke mindst, at der indtil videre ikke er udviklet markedsførings og kommunikationstiltag. Dette kan hænge sammen med, at der i projektets opstartsfasen har været et større fokus på udvikling af konkrete undervisningsaktiviteter.
- Der eksisterer en højere grad af kendskab inden for fagene bioteknologi, biologi og idræt. Da de hidtidige undervisningstilbud primært har været rettet mod netop disse fag kan det formodes, at information fra SDU har haft indvirkning på det højere kendskab til projektet indenfor disse fagområder
- Det manglende kendskab til projektet og dets tilbud blandt regionens lærere ses som en barriere.

Rektorer:

- Der eksisterer en høj grad af kendskab til projektet Det Maritime Hus og dets tilbud blandt rektorerne på ungdomsuddannelsesinstitutionerne i Region Syddanmark. 52 % af rektorerne har kendskab til projektet Det Maritime Hus.
- På trods af dette kendskab, er der i flere af de større byer i Region Syddanmark intet kendskab til projektet.

Interesse:

Lærere:

- Ca. halvdelen (51 %) af respondenterne har interesse i at benytte Det Maritime Hus og dets tilbud. De adspurgte lærere er generelt positiv indstillet over for de tilbud, Det Maritime Hus tilbyder.
- Baggrunden for manglende interesse bygger på manglende relevans i forhold til respondenternes undervisning og fag.
- Der findes en udbredt interesse i at deltage i Det Maritime Hus på hovedparten af de undersøgte fag.
- Det bemærkes, at interessen for at deltage i projektet er individuelt bestemt og iværksættes ud fra den enkelte lærers behov og interesse for et givet emne og fagområde.

Rektorer:

- Der eksisterer en høj grad af interesse over for projektet blandt regionens rektorer. I alt har 72 % af de adspurgte rektorerne tilkendegivet interesse.
- Blandt bevæggrundene for manglende interesse nævnes: økonomi, elevtal og geografi.
- 68 % af rektorerne har ikke interesse i at indgå kontrakt på et antal specificerede forløb per år med Det Maritime Hus, mens 32 % har interesse i at indgå kontrakt på 1 – 2 forløb pr. år.

- Rektorspørgeskemaet har været med til at tydeliggøre, at motivationen for deltagelse i forløb under Det Maritime Hus, er individuelt bestemt af den enkelte lærer.

Rektorerne holdninger:

- De adspurgte rektorer efterspørger en række informationer der er nødvendige at kende forud for eventuel indgåelse af kontrakt med Det Maritime Hus. Heriblandt, titel på forløb, fagområde, afholdelsesperiode samt emne for forløb. På nuværende tidspunkt er det uklart om Det Maritime Hus og dets samarbejdspartenerne kan levere disse informationer forud for udvikling og koordinering af undervisningsforløb er tvivlsomt.
- Overordnet set finder rektorerne prisen pr. deltagende elev passende. Dog uddyber flere af de adspurgte rektorer i supplerende kommentarer, at der på deres institutioner ikke er tradition for at afkræve eleverne betaling for deltagelse i undervisningsaktiviteter. Endvidere angives det, at tilbuddet fra Det Maritime Hus måske ikke er attraktivt nok for eleverne til, at de selv vil bidrage. Dette medfører en højere grad af konkurrence mellem Det Maritime Hus og andre tilbud målrettet gymnasieeleverne.
- De adspurgte rektorer finder forløbets varighed som værende passende. Der angives dog, at det kan overvejes at forkorte forløbenes længde, grundet fravær i andre fag.
- Uddannelsesinstitutionerne har kun mulighed for at deltage i forløb under Det Maritime Hus i afgrænsede perioder.

Tid og afvikling:

- Lærerne ønsker, at invitationer til brobygningstilbud udsendes senest et halvt år forud for afholdelse. Dette vil give lærerne bedre mulighed for at planlægge og tilmelde sig brobygningstilbud under Det Maritime Hus.
- Den nuværende længde på 3 dages forløb vurderes for lang. Dette skyldes især det antal moduler lærerne skal afsætte for at kunne deltage. I klasser med forskellig studieretnings sammensætning kan det være en barriere, da deltagelse i brobygningstilbud ved Det Maritime Hus kan medføre aflysninger for den tilbageværende del af klassen.
- Lærerne ønsker, at der skæres i længden på forløbet fra 3 dage til 2 dage. Dette skyldes især, at sidste dagen på Syddansk Universitet ses som overflødig og uden fagligt indhold.
- De adspurgte lærere angiver, at 3.g klasserne på gymnasierne oftest er tidsmæssigt presset om foråret og derfor ikke har mulighed for at deltage i brobygningstilbud under Det Maritime Hus i denne periode.
- Det vurderes fra de adspurgte lærere, at eleverne i 2.g klasser har bedre tid til og mulighed for at deltage i undervisningsaktiviteter.
- Det vurderes fra de adspurgte lærere, at eleverne i 2.g klasser har bedre tid til og mulighed for at deltage i undervisningsaktiviteter.

Fagligt indhold:

- Det faglige indhold i de præsenterede undervisningstilbud under Det Maritime Hus opfattes som værende acceptabelt og lever op til det kernestof, der ifølge eksamensbekendtgørelsen skal gennemgås.
- Sidste dag på Syddansk Universitet anses som værende for faglig tynd, overflødig og uden reel udbytte. Det anbefales fra lærernes side, at denne dag udgår.
- Der kan med fordel inkorporeres en større mængde fagligt indhold i forløbene. Dette kan være med til, at det antal moduler der anvendes i højere grad optimeres og hermed bliver mere acceptabelt blandt lærerne.
- Udfordringen for Det Maritime Hus ligger i, at få faglighed og antal anvendte moduler til at gå hånd i hånd. Hermed menes, at det faglige indhold er fyldestgørende i forhold til det tidsmæssige forbrug.

Økonomi:

- Prisen på 700 kr. for brobygningsforløb under Det Maritime Hus er, ifølge de adspurgte lærere for dyrt, set i forhold til en gymnasie elevs økonomi. Dette skyldes det høje niveau af egenbetaling som eleverne skal afholde.

- Rektorer og lærere finder prisen passende og fyldestgørende - i for hold til det faglige indhold, forplejning og logi. Dette står i kontrast til, at prisen er for høj. Herved eksisterer et dilemma mellem lærers opfattelse af pris og hvad denne vil bede eleverne betale.
- Sidste dag på Syddansk Universitet ses som betaling for en reklamedag, som med fordel kan frafalde, hvilket vil kunne nedsætte prisen, men herved bortfalder muligheden for Frirejse med DSB.

Der er som led i analysen udarbejdet et katalog over mulige initiativer og nye tiltag for undervisningsforløb, jf. nedenstående. Det bemærkes, at de opstillede tiltag kun er forslag til mulige initiativer. Derfor anbefales det, at tiltagenes potentiale afdækkes på baggrund af yderligere analyse.

Boks 1.2. Forslag til mulige initiativer og nye tiltag for undervisningsforløb:

Studieretningsprojekts (SRP) forløb

Udvikl tilbud for elever, der kunne have interesse i at skrive SRP indenfor bestemte emner tilbudt af Det Maritime Hus.

Ved at udvikle et SRP-katalog på 3-4 forløb kan gymnasierne sende elever til laboratoriarbejde og fordybning i Det Maritime Hus. Herved vil Det Maritime Hus også være benyttet i vinterperioden. Endvidere er sådanne type af tilbud direkte målrettet 3.g's elever. Ulempen er, at det er enkelte elever – og ikke hele klasser der deltager i denne type af forløb.

Studieretningsopgaves (SRO) forløb

Udvikling af tilbud målrettet studieretningsklasser, således at disse forløb tager udgangspunkt i studieretningsfagene. Herved kan forløb i Det Maritime Hus fungerer som udgangspunkt for studieretningsklassens besvarelse af SRO.

Fordelen ved at udbyde SRO forløb er, at det er samlede hele klasser der deltager. Dvs. der udarbejdes en fælles opgave til klassen der løses individuelt.

Tværfaglige forløb

Udvikle nye kombinationer af tværfaglige forløb. Der efterspørges især fagkombinationer som ligger udenfor traditionelle kombinationer. Heriblandt nævnes; inddragelse af økologi i f.eks. bioteknologien, kemi og matematik i kombination med bioteknologi.

Ved at udbyde både traditionelle og utraditionelle tværfaglige forløb kan der opnås større tilslutning til deltagelse i Det Maritime Hus, da fagkombinationerne og dermed målgruppen udvides.

Efteruddannelse for lærerne

Udvikling og afholdelse af efteruddannelsesforløb for gymnasielærere.

Dette tiltag kan udvikles som pakkeløsning, således, at lærerne først modtager efteruddannelse i et bestemt forløb, hvorefter de medbringer elever i selvsamme forløb.

2. Introduktion

Baggrund og formål

I 2009 blev Syddansk Uddannelsesaftale etableret som et samarbejdsprojekt for at højne uddannelsesniveaut i Region Syddanmark. Udgangspunktet for opgaven var, at alle parter i uddannelsessektoren har et ansvar for at løfte Regions uddannelsesniveau.

3 Strategiske mål	6 centrale udfordringer	6 konkrete indsatsområder
• 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse • 20 % flere på en ungdomsårgang skal gennemføre en naturvidenskabelig, teknisk eller sundhedsfaglig uddannelse i forhold til 2010 • 50 % af drengene på en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse	• De unges egne forudsætninger for at gennemføre en ungdomsuddannelse • Frafald på ungdomsuddannelserne ved studiestart • Afstand til ungdomsuddannelser • Manglende praktikpladser • For få uddanner sig inden for science fag • For få drenge tager en videregående uddannelse	• Styrke 15-24-åriges faglige, sociale og personlige forudsætninger • Styrke overgangen til ungdomsuddannelserne fra tilmelding til 3 måneder efter studiestart • Sikre nærhed til ungdomsuddannelserne • Sikre praktikpladser til alle • Styrke børn og unges interesse for natur, teknik og sundhed • Skabe attraktive videregående uddannelsesmuligheder, særligt for drenge

Boks 1.3: Syddansk Uddannelsesaftale. Kilde: Syddansk Uddannelsesaftale

Samtidigt med uddannelsesaftalen blev Region Syddanmarks uddannelsesstrategi 2012-2015” udarbejdet.

I strategien blev der opstillet 3 strategiske mål, 6 centrale udfordringer og 6 indsatsområder, som konkrete løsninger til de centrale udfordringer.

Projektet, Det Maritime Hus, skal bidrage til at nå Syddansk Uddannelsesaftales mål om, at 20 % flere af en ungdomsårgang skal gennemføre en naturvidenskabelig, teknisk eller sundhedsfaglig uddannelse i forhold til 2010.

Den forventede effekt af projektet Det Maritime Hus er, at 30 % af regionens gymnasiale ungdomsuddannelser ønsker at benytte Det Maritime Hus og dets tilbud. Det Maritime Hus er et 3-årigt regionsprojekt, der rummer samarbejde mellem SDU, gymnasieskoler på Fyn, University College Lillebælt, Langeskov skole, Kerteminde Kommune samt det lokale erhvervsliv i og omkring Kerteminde. Målsætningen for projektet er at rekruttere unge til naturvidenskab og teknik ved at tilbyde undervisningsforløb med fokus på havets ressourcer (jf. Projektansøgningen 2013).

Projektet vil over den 3-årige periode udvikle 20 konkrete undervisningsforløb for grundskoleklasser, gymnasieklasser og seminarer. Fælles for disse undervisningsforløb er, at de alle har fokus på aspekter der vedrører havets ressourcer. Fuldt udviklet vil projektet tilbyde undervisning til 80 hold pr. år. I løbet af 2015 vil der komme endelig afgørelse om hvorvidt et hus vil blive bygget på havnen i Kerteminde.

Formålet med denne undersøgelse er at belyse og kvalificere, i hvilket omfang og ud fra hvilke ønsker uddannelsesinstitutionerne i Region Syddanmark har en seriøs interesse i at bruge det tilbud, som Odense Katedralskole, Kerteminde Kommune og Syddansk Universitet giver med projektet Det Maritime Hus.

I forbindelse med undersøgelsens gennemførelse ønskes følgende overordnede temaer belyst:

- *Uddannelsesinstitutionernes kendskab til Det Maritime Hus*
- *Uddannelsesinstitutionernes interesse i at deltage og bruge Det Maritime Hus*
- *Uddannelsesinstitutionernes ønsker til de faglige tilbud samt kursernes praktiske afvikling*
- *Uddannelsesinstitutionernes oplevede barrierer (tid, faglighed, økonomi, m.fl.)*

Undersøgelsen skal derved ses som en første eksplorativ analyse af markedet for brobygnings- og undervisningsaktiviteter og kan derfor ikke betragtes som en kvantitativ markedsanalyse i klassisk forstand. Desuden sigter undersøgelsen tillige på at få opsamlet uddannelsesinstitutionernes ideer og ønsker til Det Maritime Hus, således at kursustilbuddene bedre kan skræddersys fremadrettet.

Definition af markedet

Det Maritime Hus befinder sig på markedet for gymnasiale bro-bygningstilbud. Dette marked er kendetegnet ved offentlige såvel som private institutioner og organisationer, der udbyder en lang række undervisningstilbud til gymnasierne. Her nævnes blandt andet: Science Future² og House of Science³. Dertil findes en lang række gratis tilbud fra Københavns Universitet, Aarhus Universitet, Syddansk Universitet og Danmarks Tekniske Universitet. Disse mange tilbud medfører en høj grad af konkurrence på markedet, dels i forhold til udbuddet af brobygningstilbud, dels med hensyn til de budgetter, gymnasierne har til rådighed, og dels i forhold til tidsanvendelsen. Den mulige egenbetaling (mere herom i afsnittet Økonomi) for Det Maritime Hus kan medføre, at der opstår en (ind)direkte konkurrence ift. andre tilbud rettet mod eleverne, som f.eks. studieture, 3. g klassers Københavnstur, ekskursioner, mv.

De gymnasiale brobygningstilbud kategoriseres endvidere inden for forskellige faggrupper, der eksisterer på uddannelsesinstitutionerne STX og HF: obligatorisk faggruppe, den naturvidenskabelige faggruppe, kultur- og samfundsvidenskabelige faggruppe. På HTX: obligatorisk faggruppe, studieretningsfag og teknikfag.

Målgruppen:

Projektets målgruppe er ungdomsuddannelsesinstitutionerne, herunder disses beslutningstagere (rektorer, fagledere, etc.), samt lærere og elever.

Institutioner

Målgruppen for aftagere af projektet Det Maritime Hus er de gymnasiale uddannelsesinstitutioner beliggende i Region Syddanmark. Regionen har i alt 28 gymnasier/HF, og 15 Htx. Som det fremgår, er uddannelsesinstitutionerne af varierende størrelse, hvor den største institution er på ca. 1350 elever (Rosborg Gymnasium & HF), mens den mindste er på ca. 400 elever (Faaborg Gymnasium).

Lærere

Den udvalgte målgruppe er i første omgang lærere inden for de naturvidenskabelige fag på uddannelsesinstitutionerne STX, HTX og HF. Det er endvidere planlagt, at inddrage lærere fra HHX fra efteråret 2015 i samfundsvidenskabelige undervisningsaktiviteter.

² Science Future er et 2-årigt projekt, der er baseret på samarbejde mellem Det Naturvidenskabelige og Det Tekniske Fakultet på Syddansk Universitet, og fire gymnasier: Svendborg Tekniske Gymnasium, Tønder Gymnasium, Teknisk Gymnasium Sønderjylland og Rosborg Gymnasium. (Kilde: <http://www.syddanskuddannelsesalliance.dk/projekter/science-future>)

³ House of Science er visionen om et uddannelsesnetværk, hvor nøglebegreberne klima, innovation og bæredygtighed er i front. I Sønderborg går samarbejdet på tværs af institutioner, skoler og virksomheder – for målet er, at børn og unge tilegner sig færdigheder, der kvalificerer dem til at deltage aktivt i en globaliseret verden (Kilde: <http://www.houseofscience.dk/>)

Elever

Målgruppen for brobygningstilbuddene indenfor projektet Det Maritime Hus er unge i alderen 16-20 år, der er i gang med en gymnasial uddannelse i Region Syddanmark. Igennem brobygningstilbuddene skal den unges interesse for natur, sundhed og teknik styrkes. Projektet er hovedsagligt målrettet 2. og 3. g elever, der følger A-og B-niveaus studieretninger og linjefag inden for naturvidenskab.

Projektet Det Maritime Hus er søsat for at øge interessen for science blandt regionens unge og for at øge den regionale rekruttering til de videregående uddannelser indenfor naturvidenskab, teknik og sundhed på Syddansk Universitet.

Metode og præsentation af respondenter

Undersøgelsen benytter en mixed method-tilgang, dvs. både en kvantitativ metode og en kvalitativ metode (fig. 2.1).

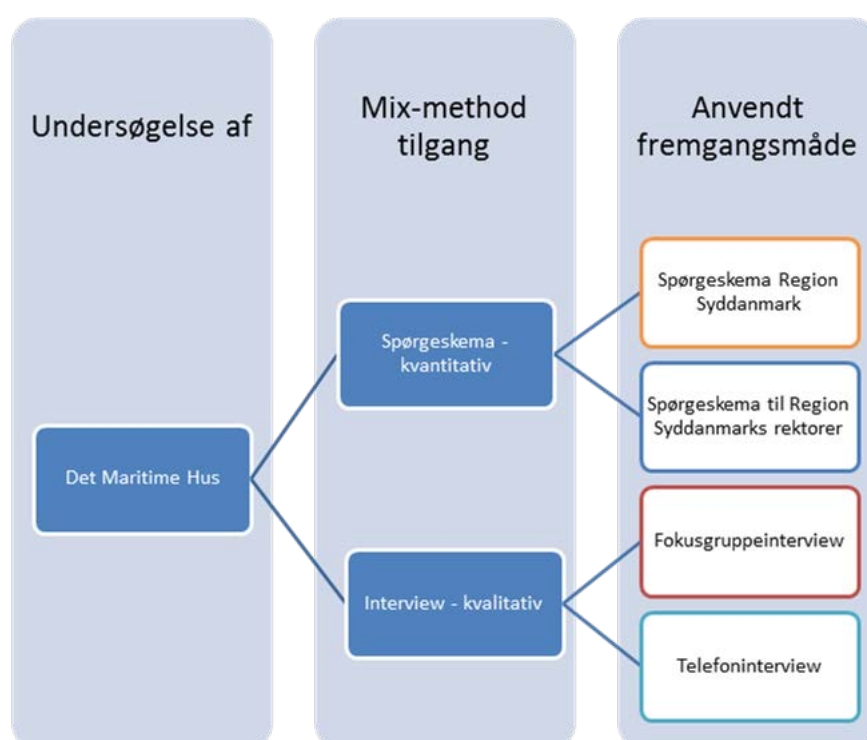
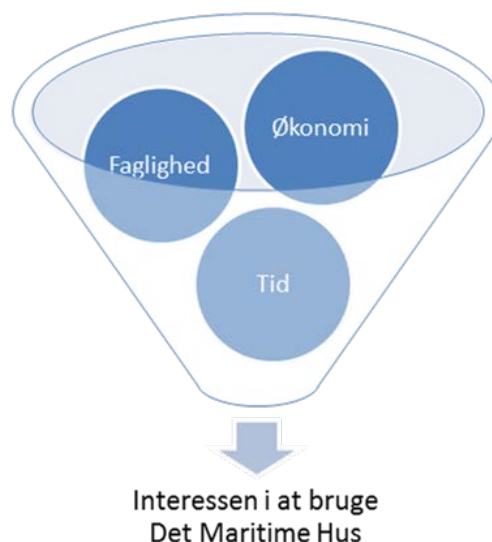

Fig. 2.1: Mix method- tilgang til markedsanalysen, samt valgte fremgangsmåder

Et centralt omdrejningspunkt i analysen har været den anvendte tematisering som ses i figur 2.2. Denne tematisering har dannet rammerne for de benyttede interviewguides. De tre hovedtemaer er: tid og afvikling, fagligt indhold og økonomi.

Figur 2.2 Markedsrapportens tematisering.

Analysen baserer sig på en kombination af resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen samt det kvalitative datamateriale.

Kvantitativ måde - spørgeskemaundersøgelser

Region Syddanmarks lærere:

Formål: Et af effektmålene i projektet er, at 30 % af Region Syddanmarks ungdomsuddannelser benytter Det Maritime Hus. Derfor afdækker spørgeskemaet omfanget af interessen blandt ungdomsuddannelsesinstitutioners lærere. Spørgeskemaet er primært eksplorativt, hvilket vil sige, at spørgeskemaet forsøger at identificere ideer, problemstillinger og barrierer.

Population: Det centrale kriterium ved udvælgelsen af spørgeskemaundersøgelsens respondenter i forhold til kendskabsgrad og interesse er, at respondenterne har med de fagspecifikke fag at gøre, dvs. indgår som lærer eller fagleder inden for det pågældende område.

Dermed er spørgeskemaundersøgelsens population lærere inden for de naturvidenskabelige fag på uddannelsesinstitutionerne: STX, HTX og HF.

Population: Det centrale kriterium ved udvælgelsen af spørgeskemaundersøgelsens respondenter i forhold til kendskabsgrad og interesse er, at respondenterne har med de fagspecifikke fag at gøre, dvs. indgår som lærer eller fagleder inden for det pågældende område.

Dermed er spørgeskemaundersøgelsens population lærere inden for de naturvidenskabelige fag på uddannelsesinstitutionerne: STX, HTX og HF.

Kronologisk beskrevet startede dataindsamlingen d. 7. oktober 2014 med udsendelsen af en mail til den identificerede population af gymnasielærere. Mailen bestod af et følgebrev, en kort informationsfolder om Det Maritime Hus, samt et link til spørgeskemaet.

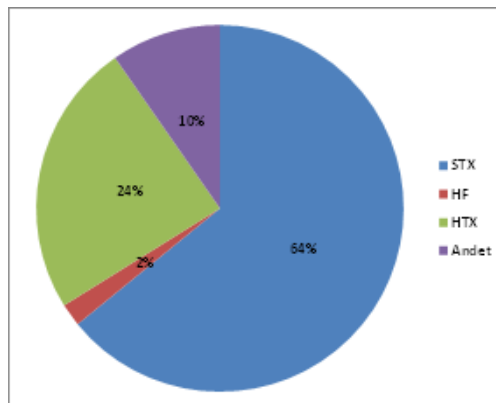
	Dato	Antal svar	Svarprocent i perioden	Samlet svarprocent
1. Udsendelse	7. oktober 2014	203	24,1 %	24,1 %
2. Opfølgning	20. oktober 2014	48	5,7 %	29,8 %
I alt	7. okt. - 30. okt. 2014	251	29,8 %	29,8 %

Tabel 2.1 Indkomne besvarelser - Lærerspørgeskema

Spørgeskemaet blev udsendt til i alt 840 lærere inden for de naturvidenskabelige fag på STX, HTX og HF. Heraf besvarede 251 respondenter spørgeskemaet, hvilket giver en samlet svarprocent på 29,8 %. For online spørgeundersøgelser, hvor der ikke er et forhold til respondenterne, anses en svarprocent på 20-30 % som værende tilfredsstillende.

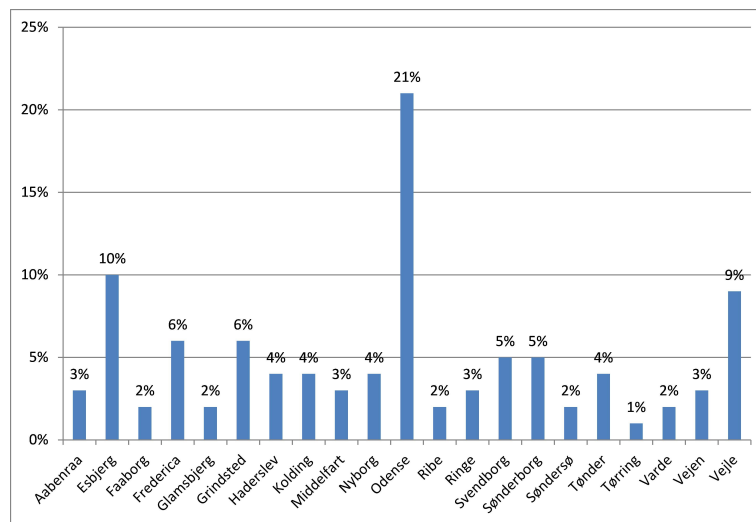
Resultater: Resultaterne er leveret igennem den indbyggede analysefunktion, som er tilgængelig i programmet ”Surveyxact”.

Lærernes baggrund:

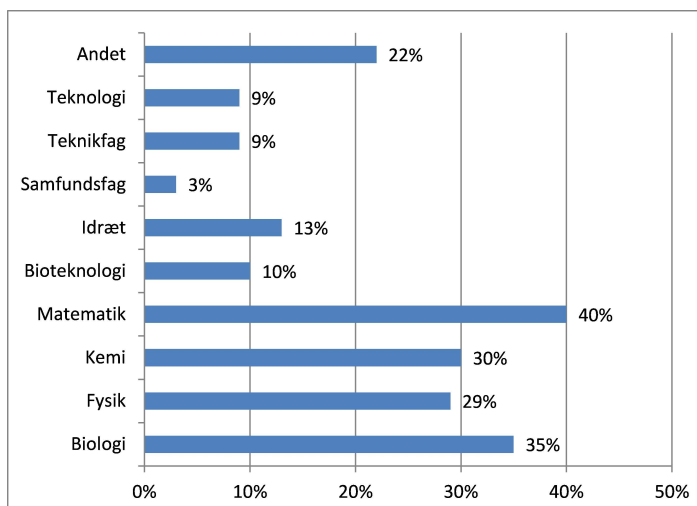
Figur 2.4 Lærernes institutionelle tilhørsforhold

Der er et klart flertal af lærere fra STX (figur 2.4). Flere af respondenterne med tilhørsforhold til STX har angivet, at de også underviser på HF. Dermed kan det formodes, at antallet af respondenter tilknyttet HF ikke er korrekt repræsenteret i spørgeskemaundersøgelsen. Denne formodning tager udgangspunkt i, at respondenterne i spørgeskemaundersøgelsen kun havde én valgmulighed for at vælge tilhørsforhold.

Figur 2.5 Lærernes geografiske tilhørsforhold og placering⁴

Respondenternes geografiske placering er illustreret i fig. 2.5. Det bemærkes, at uddannelsesinstitutioner i Odense i sine besvarelser ligger markant over de øvrige uddannelsesinstitutioner i Region Syddanmark. Det bemærkes, endvidere, at tilslutningen for at besvare spørgeskemaet er højere, i de større byer i regionen. Heriblandt kan nævnes Esbjerg, Vejle og Fredericia. Det påpeges, at antallet af gymnasier og dermed antallet lærere i de forskellige byer varierer i høj grad. Dette kan have indvirkning på lav svarprocent i de mindre byer.

Figur 2.6 Lærernes fagmæssige baggrund

Fagernes fordeling blandt respondenterne angives af figur 2.6.. Det bemærkes, at der er en klar overvægt inden for fagene: matematik, biologi, kemi og fysik. Dette falder naturligt, da den adspurgte population er lærere inden for de naturfaglige faggrupper.

I svarkategorien Andet nævnes blandt flere respondenter, følgende fag: Astronomi, filosofi, historie, datalogi, religion, dansk, engelsk, design, innovation. Disse fag ligger dog ikke inden for den ønskede målgruppe og vil derfor ikke være genstand for videre analyse.

⁴ Note! I spørgeskemaundersøgelsen indgik byerne Mømmark, Padborg og Sønderbøl. Da der ikke blev indgivet besvarelse fra disse byer, indgår de ikke i analysen.

Region Syddanmarks rektorer:

Formål: Som beskrevet ovenfor er et af effektmålene i projektet, at 30 % af Region Syddanmarks ungdomsuddannelser benytter Det Maritime Hus. Derfor afdækker spørgeskemaet omfanget af interessen blandt ungdomsuddannelsesinstitutioners rektorer. Tillige afdækker spørgeskemaet rektorenes holdninger til en foreslået kontraktmodel, hvor den enkelte uddannelsesinstitution kontraktligt binder sig til et antal forudbestemte forløb under Det Maritime Hus. Det er overfor rektorerne foreslået, at finansieringen forventes at omfatte en kombination af egenbetaling samt tilskud fra uddannelsesinstitutionen, hvoraf institutionen forventes at betale 250 kr., mens eleven forventes at stå for resten på 450 kr. Om denne kontraktmodel er realistisk og opnåelig, afdækkes i analysen.

Population: Det centrale kriterium ved udvælgelsen af spørgeskemaundersøgelsens respondenter i forhold til kendskabsgrad og interesse er, at respondenterne kan træffe afgørende beslutninger, dvs. indgår som leder på den respektive uddannelsesinstitution. Der er i dette spørgeskema tilføjet HHX som svarmulighed, hvilket skyldes, at rektorerne fra HHX er inviteret til at deltage, da der i efteråret 2015 afholdes forløb inden for samfundsfag. Dermed er spørgeskemaundersøgelsens

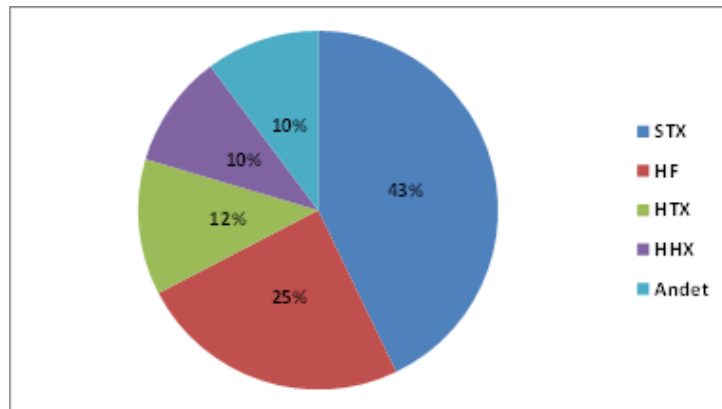
Dataindsamling: Dataindsamlingen er gennemført som internetbaseret spørgeskema udsendt til de syddanske gymnasiale ungdomsuddannelsesinstitutioner. Indsamlingen af data er gennemført ved hjælp af programmet *Surveyxact*. Kronologisk beskrevet startede dataindsamlingen d. 13. april 2015 med udsendelsen af en mail til den identificerede population af rektorer. Mailen bestod af et følgebrev med kort information om Det Maritime Hus, samt et link til spørgeskemaet.

	Dato	Antal svar	Svarprocent i perioden	Samlet svarprocent
1. Udsendelse	13. april 2015	20	42,5 %	42,5 %
2. Opfølgning	20. april 2015	13	27,7 %	70,2 %
I alt	13. april - 27. april 2015	33	70,2 %	70,2 %

Tabel 2.2 Indkomne besvarelser - Rektorspørgeskema

Spørgeskemaet blev udsendt til 47 rektorer på Region Syddanmarks ungdomsuddannelsesinstitutioner, heraf svarede 33 rektorer. Der er efter indsamlingsperioden sorteret 5 besvarelse fra, da disse kun har været delvist besvaret. Dette giver en samlet svarprocent på 60 %. For online spørgeundersøgelser, hvor der ikke er et forhold til respondenterne, anses en svarprocent på 60 % som værende yderst tilfredsstillende.

Rektorerne baggrund:

Figur 2.7 Rektorerne institutionelle tilhørsforhold

Af figur 2.7 angives fordelingen af rektorerne tilhørsforhold i forhold til type af ungdoms uddannelsesinstitution. Det bemærkes, at der er klart overtal af rektorer fra STX. Der er som tidligere nævnt tilføjet HHX i spørgeskemaet som svarmulighed. Det bemærkes, at der findes en lav grad af tilslutning af rektorer fra uddannelsesinstitutionen HHX.

Under svarkategorien Andet har respondenterne angivet, at de er leder for følgende typer af uddannelsesinstitutioner: International Baccalaureate (IB), Erhvervs uddannelser (EUD) og Erhvervs uddannelser med gymnasial eksamen (EUX).

By	Antal svar
Aabenraa	1
Esbjerg	1
Faaborg	1
Fredericia	0
Glamsbjerg	1
Grindsted	1
Haderslev	0
Kolding	4
Middelfart	1
Momm ark	0
Nyborg	0
Odense	7
Padborg	0
Ribe	0
Ringe	1
Svendborg	2
Sønderborg	2
Søndermark	0
Søndersø	1
Tønder	1
Tørring	1
Varde	2
Vejen	2
Vejle	4

Figur 2.8 Rektorerne geografiske placering fordelt på antal indkomne svar

Rektorenes geografiske placering angives i figur 2.8. Det bemærkes, at uddannelsesinstitutioner i Odense i sine besvarelser ligger markant over de øvrige uddannelsesinstitutioner i Region Syddanmark. Dog er der lav tilslutning fra de øvrige fynske uddannelsesinstitutioner. Det bemærkes endvidere, at tilslutningen for at besvare spørgeskemaet er højere i de større byer i regionen. Heriblandt kan nævnes Kolding og Vejle.

Kvalitativ metode - Interviews

Grundstenen i analysen består af en række cases som har taget udgangspunkt i allerede eksisterende tilbud fra Det Maritime Hus.

Det centrale kriterium for udvælgelsen i interviewformerne har været, at deltageren skal have tilknytning til en eller flere af de naturvidenskabelige faggrupper, som udgør målgruppen for undersøgelsen. Endvidere er deltagerene udvalgt ud fra deres deltagelse i spørgeskemaundersøgelsen. I spørgeskemaet fik respondenterne mulighed for at sige ja til en uddybende samtale. De, der har takket ja, er blevet inviteret enten i et telefoninterview eller i et fokusgruppeinterview.

I alt svarede 70 personer ja til at blive kontaktet til en uddybende samtale. Det gennemførte antal interviews er som følger:

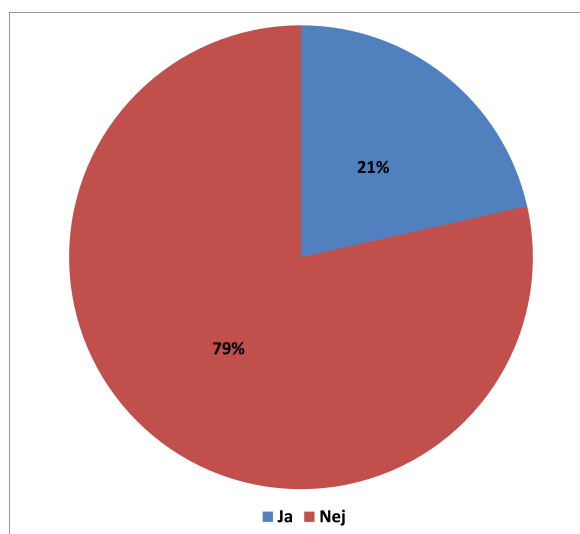
- 8 telefoninterviews på 15 – 30 minutters varighed.
- 2 fokusgruppeinterviews med 2-4 deltagere af 45- 60 minutters varighed.

3. Analyse af undersøgelsens temaer

Kendskabsgrad

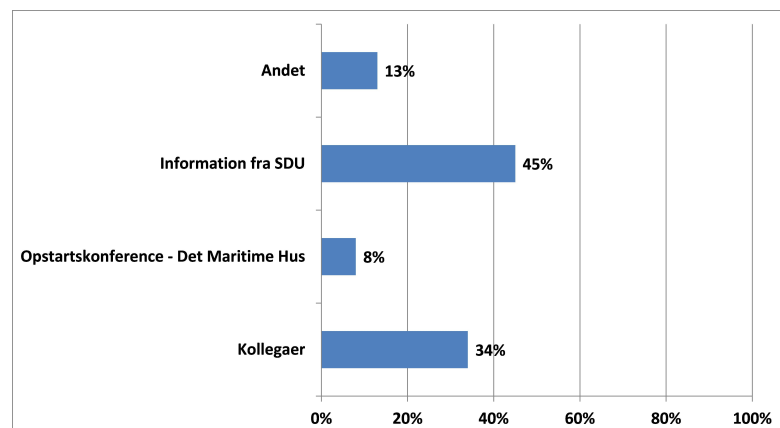
I det følgende foretages en deskriptiv analyse af de indsamlede data fra spørgeskemaundersøgelserne. Nedenstående retter sig mod at afdække kendskabsgraden blandt regionens lærere og rektorer overfor Det Maritime Hus.

Lærernes kendskab

Figur 3.1 Lærernes kendskab til Det Maritime Hus (Fordelt på Ja/nej i %).

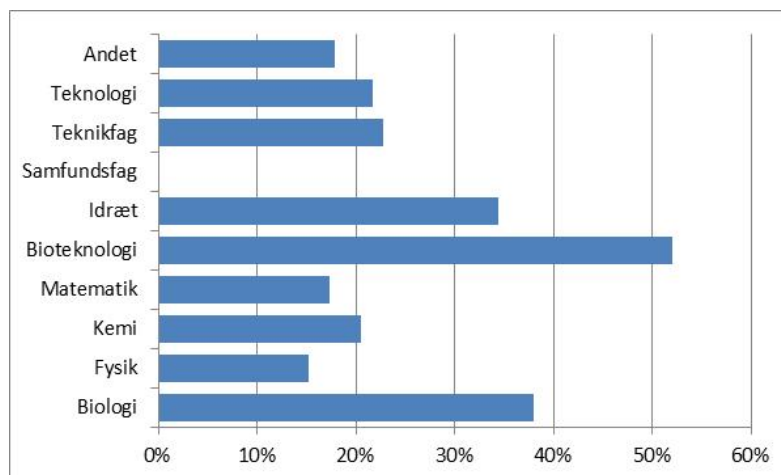
Det fremgår, at kendskabet til Det Maritime Hus ikke er særligt udbredt blandt regions lærere (fig. 3.1). Det bemærkes, at de respondenter, der her har svaret ja primært kender til tilbuddet fra Syddansk Universitet (jf. figur 3.2). Informationen fra SDU har indtil videre bestået af invitationer udsendt forud for uddannelsesforløb ved Det Maritime Hus. Endvidere bemærkes det, at næst efter information fra Syddansk Universitet, er kendskabet til Det Maritime Hus fremkommet via kollegaer.

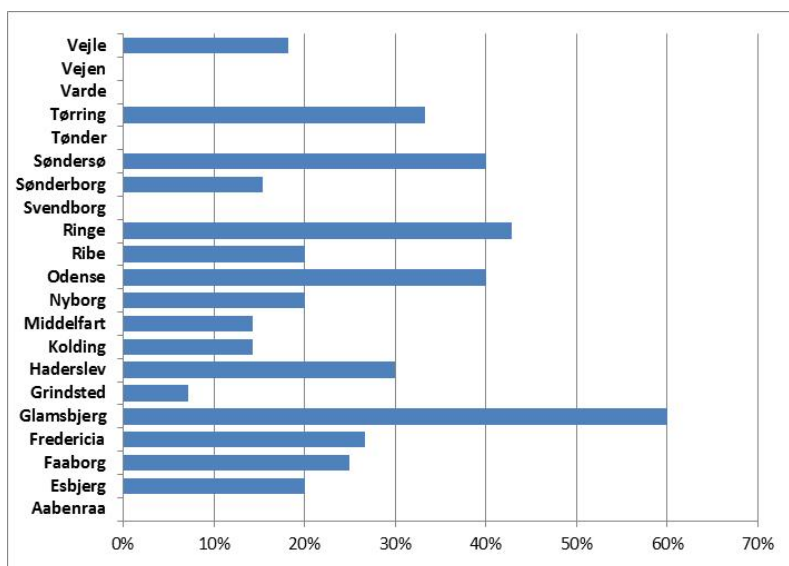
Figur 3.2 Kendskabs baggrund til Det Maritime Hus.

Det manglende kendskab til projektet skyldes især, at der indtil videre ikke er udviklet markedsførings- og kommunikationstiltag. Informationsfolderen, der blev udsendt sammen med spørgeskemaet har været det første og eneste markedsførings- og kommunikationsbidrag. Dette formodes at skyldes, at der i projektets opstartsfasen hovedsageligt har været fokus på udvikling af undervisningsforløbene.

På baggrund af ovennævnte analyse ses det manglende kendskab til projektet som en barriere. Derfor anbefales det fra markedsundersøgelsens side, at der udvikles tiltag som vil udbrede kendskabet til regionens lærere.

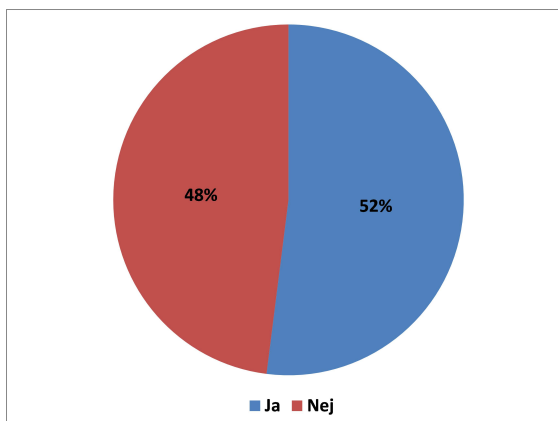
Figur 3.3 Lærernes kendskab til Det Maritime Hus (Fordelt på ja/fag %).

Figur 3.4 Kendskabet til Det Maritime Hus fordelt på by

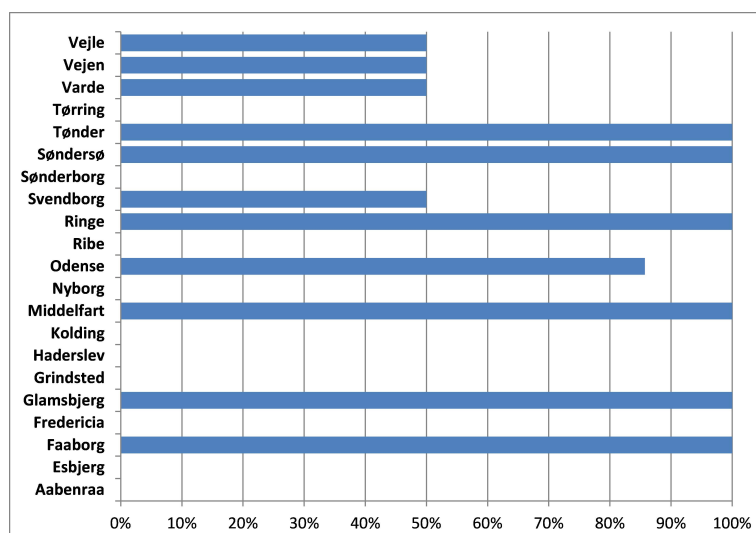
Kendskabsgraden til Det Maritime Hus fordelt på byerne angives i figur 3.4. Heraf bemærkes det, at der i fem af byerne ikke eksisterer kendskab til projektet. Det bemærkes endvidere, at kendskabet til Det Maritime Hus for hovedparten af byerne følger resultatet for den samlede kendskabsgrad (jf. figur 3.1).

Rektorerne kendskab

Figur 3.5 Rektorerne kendskab til Det Maritime Hus (Fordelt på Ja/nej, i %).

Det fremgår, at der blandt rektorerne er udbredt kendskab til projektet (fig. 3.5). Sammenlignet med figur 3.1 Kendskabet til Det Maritime Hus blandt regionens lærere bemærkes det, at der eksisterer et betydeligt større kendskab til Det Maritime Hus blandt rektorerne.

Figur 3.6 Rektorerne kendskab til Det Maritime Hus fordelt på byerne

Kendskabsgraden til projektet Det Maritime Hus fordelt på byerne fremgår af fig. 3.6. På trods af en høj deltagelse i spørgeskemaet, samt en samlet udbredt kendskabsgrad, jf. figur 3.5 Kendskabet til Det Maritime Hus, er der i flere af byerne ikke udbredt kendskab til projektet. Det bemærkes, at der i 10 af byerne slet ikke forekommer kendskab overfor projektet.

Fra figur 3.6 ses det, at det er ca. halvdelen af byerne, der har kendskab til projektet. Det ses som en barriere for projektet, at der i de større byer ikke findes et kendskab til Det Maritime Hus. Heriblandt nævnes Kolding, Fredericia, Sønderborg og Haderslev.

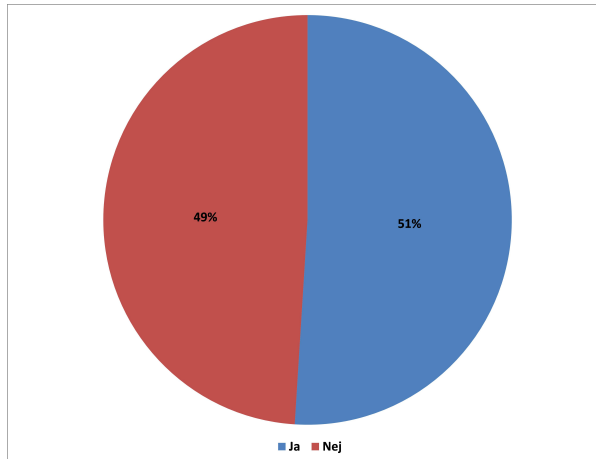
På baggrund af ovennævnte analyse ses den udbredte kendskabsgrad blandt rektorerne som værende tilfredsstillende.

Der kan med fordel investeres flere resurser i at anvende rektorerne kendskab til projektet som en opfordring til lærerne på uddannelsesinstitutioner til at benytte sig af undervisningstilbuddene. Dette kan medføre et større kendskab til projektet blandt regionens lærere.

Interesse

I det følgende foretages en deskriptiv analyse af de indsamlede data fra spørgeskemaundersøgelserne, i kombination med supplerende kommentarer fra de gennemførte interviews.

Lærernes interesse

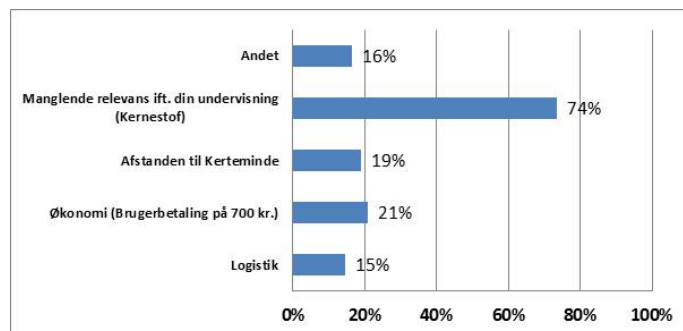

Figur 3.7 Lærernes interesse i at benytte Det Maritime Hus (fordelt på ja/nej %).

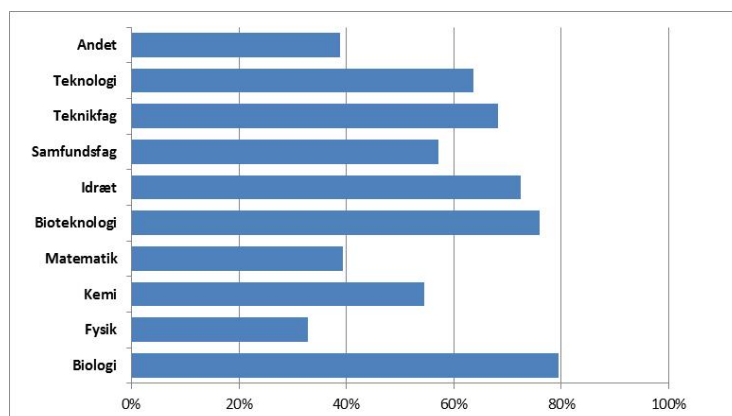
Det fremgår, at omkring halvdelen af lærerne har interesse i at benytte Det Maritime Hus og dets tilbud (figur 3.7).

I nedenstående figur (3.8) anføres årsager til det for manglende interesse i at deltage i undervisningstilbud fra Det Maritime Hus. Det bemærkes, at manglende relevans ift., respondentens fag er den hovedsaglige baggrund for manglende interesse.

I svarkategorien Andet angiver flere af de adspurgte respondenter, at de nuværende undervisningstilbud primært henvender sig til lærere indenfor fagene biologi og bioteknologi.

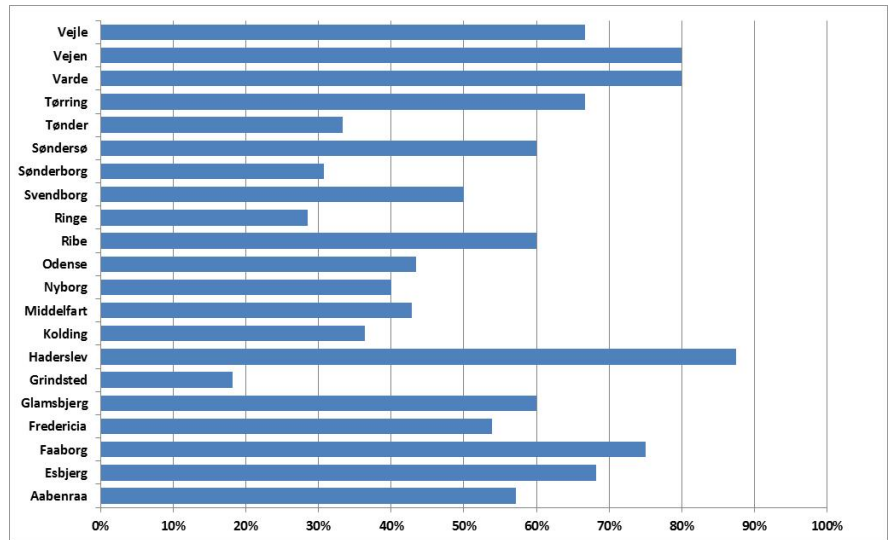
Figur 3.8 Baggrund for manglende interesse i at benytte brobygningstilbud fra Det Maritime Hus

Figur 3.9 Interessesitkendegivelse angivet på fag (antal respondenter, der har svaret ja, %).

Det fremgår, at der for hovedparten af fagene findes en væsentlig grad af interesse overfor Det Maritime Hus (fig. 3.9). Det bemærkes dog, at der for matematik og fysik findes en lavere grad af interesse. Dette kan skyldes, at der ikke er udviklet konkrete tilbud inden for disse fag. Som det ses af figur 2.4, Fagmæssige baggrund, er en betydelig del af respondenterne lærere indenfor fagene matematik, kemi og fysik. Manglende tilbud målrettet deres fag må antages at være årsag til en lavere grad af interesse for deltagelse i undervisningstilbud.

Markedsundersøgelsen vurderer, at der med fordel kan udvikles og udbydes flere tilbud inden for fagene matematik, kemi og fysik.

Figur 3.10 Interessetilkendegivelse fordelt på byer (antal respondenter, der har svaret ja, %).

Det bemærkes, at der eksisterer en høj grad af interesse blandt byerne (figur 3.10). Især er interessen høj i: Haderslev, Vejle, Varde og Faaborg. Det bemærkes endvidere, at der for hovedparten af byerne forekommer en høj grad af interesse mod Det Maritime Hus' tilbud.

Der ses dog ikke et klart mønster i mellem den geografiske afstand fra den enkelte by til Det Maritime Hus og graden af interesse. Dette bemærkes ud fra, at der blandt de fynske byer ikke eksisterer højere grad af interesselikendegivelse. Dette kan tydeliggøre, at motivationen for at deltage i projektet er individuelt bestemt af den enkelte lærer, mere end den geografiske afstand til Det Maritime Hus. Dvs., at interessen for deltagelse i undervisningstilbud fra Det Maritime Hus indledes indenfor bestemte fagområder, som udspringer af konkrete fagspecifikke emner, der iværksættes ud fra den enkelte lærers behov og interesse. Dette tydeliggøres i figur 3.9.

I nedenstående er et uddrag af spørgeundersøgelsens supplerende kommentarer opstillet. Citaterne er udvalgt med udgangspunkt i markedsundersøgelsens temaer; tid og afvikling, faglig indhold og økonomi. På baggrund af disse citater er det muligt at angive uddybende be væggrunde for interessen for deltagelse i Det Maritime Hus.

"Overordnet, tænker jeg at indholdet er fedt, og det er et skidegodt tilbud".

"Jeg syntes det lyder rigtig spændende. Det er helt klart noget vi gerne vil".

"Det er super spændende og godt sammensat".

"Ja umiddelbart syntes jeg det ser spændende ud. Relevante emner, vi ikke kan lave herhjemme".

"Det lyder meget spændende, men det er desværre ikke relevant i forhold til mit fag".

"Ifølge folderen udbydes ikke umiddelbart noget der er fagligt relevant for fysik og matematik".

"For mig at se handler det om biologi og evt. kemi, men meget lidt om fysik og matematik, som er mine fag".

Der er i overstående afsnit identificeret og gennemgået en række barrierer som kan vanskeliggøre videreudviklingen af projektet. Disse barrierer tydeliggøres yderligere ved hjælp af uddybende kommentarer som respondenterne har angivet. Som det aflæses af nedenstående citatbokse, anses især prisen og længden på forløbet som barrierer for deltagelse i undervisningstilbud ved Det Maritime Hus. Disse problemstillinger er genstand for yderligere analyse i interviewundersøgelsen.

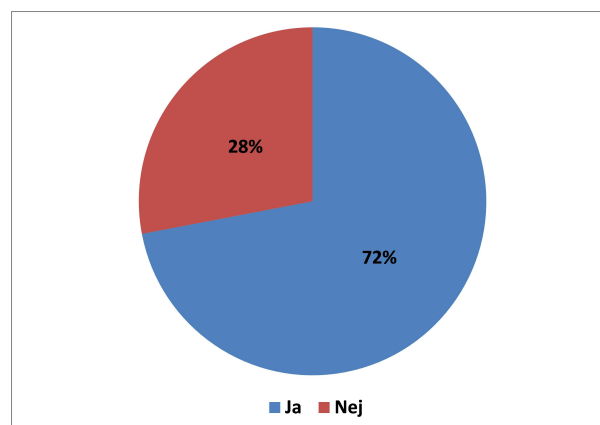
"Rigtig godt projekt, men det er alt for dyrt for os".

"2½ dag kan være lang tid".

"Langt hen af vejen er det jo tid og penge det handler om".

Rektorerne interesse

Der er i overstående afsnit identificeret og gennemgået en række barrierer som kan vanskeliggøre videreudviklingen af projektet. Disse barrierer tydeliggøres yderligere ved hjælp af uddybende kommentarer som respondenterne har angivet. Som det aflæses af nedenstående citatbokse, anses især prisen og længden på forløbet som barrierer for deltagelse i undervisningstilbud ved Det Maritime Hus. Disse problemstillinger er genstand for yderligere analyse i interviewundersøgelsen.

Figur 3.11 Interessen overfor projektet Det Maritime Hus

Af figur 3.11 fremgår det, at der fra rektorerne side er udbredt interesse over for projektet og dets tilbud. Det bemærkes, at rektorerne interesse i projektet er meget markant set i forhold til lærernes.

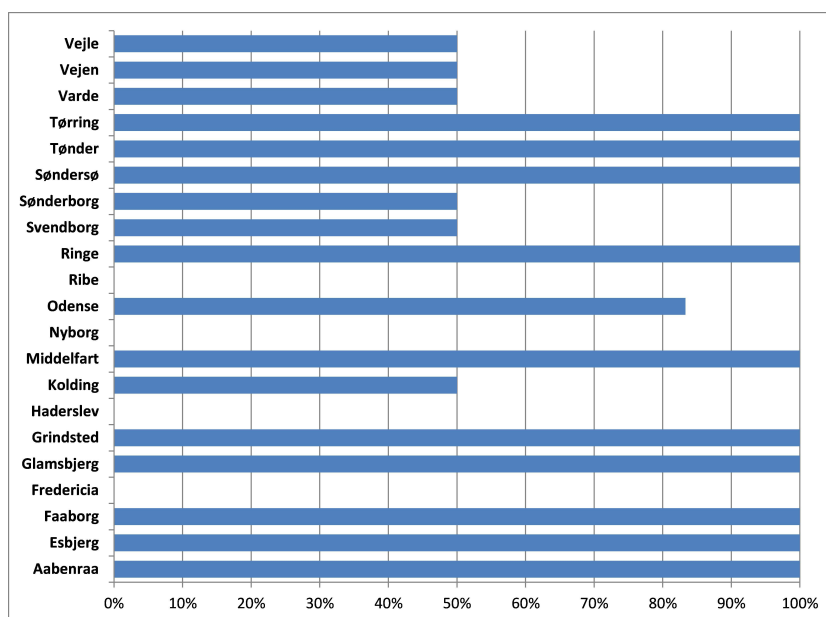
Den angivne interesse over for projektet kan ses som en indikator for projektets succeskriterier, jf. afsnittet Baggrund og formål – hvor den forventede effekt af projektet Det Maritime Hus er, at 30 % af regionens gymnasiale ungdomsuddannelser ønsker at benytte Det Maritime Hus. Hermed indikeres det, at der eksisterer et potentielle og, at den forventede effekt er realistisk og opnåelig. Det bemærkes dog af figur 3.10, at motivationen for at deltage i projektet er mere individuelt bestemt af den enkelte lærer end af den geografiske afstand til Det Maritime Hus. Dermed kan det antages, at rektorerne ikke har indflydelse for den enkelte læreres valg af undervisningsaktiviteter, men snarere kun kan opfordre til at gøre brug af dem. Denne antagelse behandles yderligere i figur 3.12.

Af nedenstående citatboks anføres årsager til manglende interesse i at deltage i brobygningstilbud fra Det Maritime Hus. Som tidligere angivet er manglende relevans i forhold til respondenternes fag den hovedsaglige baggrund. Endvidere angiver flere af rektorerne, at de i forvejen deltager i andre science brobygningsprojekter. Heriblandt nævnes Science Future og House of Science.

“Økonomi, elevtal, geografi”

“Vi kører her i byen et projekt, som hedder House of Science”

”Indholdet passer ikke til målgruppen hos os”

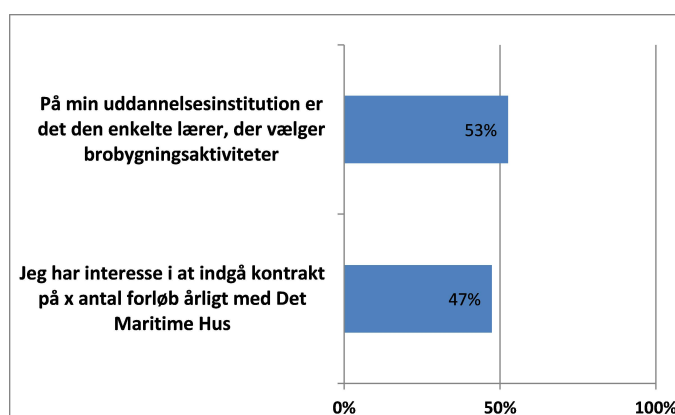

Figur 3.12 Interesetilkendegivelse fordelt på byer (antal respondenter, der har svaret ja, %).

Figur 3.12 angiver fordelingen mellem byerne og interessen for at bruge Det Maritime Hus. Det bemærkes, at der eksisterer en høj grad af interesse blandt byerne. Især er interessen særlig høj i Aabenraa, Faaborg, Esbjerg, Tønder, m.fl., mens der i Ribe, Haderslev, Fredericia ikke er interesse tilstede. Dette kan skyldes manglende besvarelse i spørgeskemaet. Det bemærkes, at der blandt hovedparten af byerne forekommer en høj grad af interesse overfor Det Maritime Hus og dets tilbud.

Den angivne interesse over for projektet kan ses som en indikator for projektets succeskriterier, jf. afsnittet Baggrund og formål – hvor den forventede effekt af projektet Det Maritime Hus er, at 30 % af regionens gymnasiale ungdomsuddannelser ønsker at benytte Det Maritime Hus. Hermed indikeres det, at der eksisterer et potentielt og, at den forventede effekt er realistisk og opnåelig. Det bemærkes dog af figur 3.10, at motivationen for at deltage i projektet er mere individuelt bestemt af den enkelte lærer end af den geografiske afstand til Det Maritime Hus. Dermed kan det antages, at rektorerne ikke har indflydelse for den enkelte lærers valg af undervisningsaktiviteter, men snarere kun kan opfordre til at gøre brug af dem. Denne antagelse behandles yderligere i figur 3.12.

Af nedenstående citatboks anføres årsager til manglende interesse i at deltage i brobygningstilbud fra Det Maritime Hus. Som tidligere angivet er manglende relevans i forhold til respondenternes fag den hovedsaglige baggrund. Endvidere angiver flere af rektorerne, at de i forvejen deltager i andre science brobygningsprojekter. Heriblandt nævnes Science Future og House of Science.

Figur 3.13 Interessen for kontraktindgåelse med Det Maritime Hus

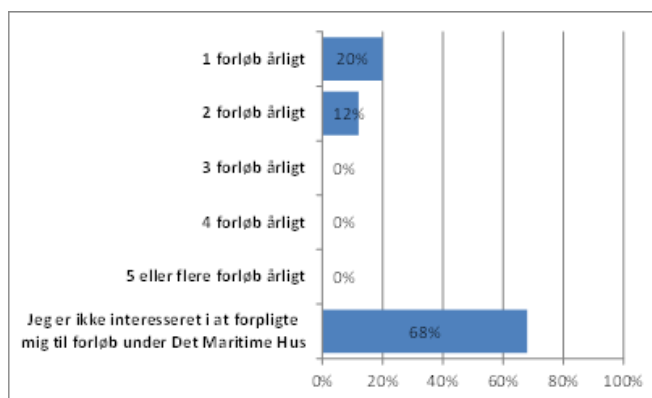
Graden af interesse for indgåelse af kontrakt med Det Maritime Hus angives af fig. 3.13. Der blev i følgebrevet til rektorerne, jf. afsnittet Metode, foreslået kontraktmodel, hvorved den enkelte uddannelsesinstitution kontraktligt binder sig til et antal forudbestemte forløb under Det Maritime Hus. Der er i kontraktmodellen foreslået, at finansieringen forventes at omfatte en kombination af egenbetaling samt tilskud fra skolen, hvoraf skolen forventes at betale 250 kr., mens eleven forventes at stå for resten på 450 kr.

Det fremgår også af figur 3.13, at det på uddannelsesinstitutionerne er den enkelte lærer, der vælger sine undervisningsaktiviteter. Dette støtter antagelsen om, at motivationen for deltagelse i tilbud fra Det Maritime Hus er individuelt bestemt af den enkelte lærer, som fremsat ovenfor (jf. figur 3.10).

Det fremgår, at der eksisterer en lav grad af interesse for at indgå kontrakt med Det Maritime Hus (fig. 3.14).

Det fordeler sig, at 5 rektorer har interesse i at forpligte sig til 1 forløb årligt, 3 rektorer har interesse i at forpligte sig til 2 forløb årligt, mens 17 (svarende til 68 %) af rektorerne ikke er interesseret i at forpligte sig i forløb under Det Maritime Hus.

Det anbefales, at der indgås kontrakt med de uddannelsesinstitutioner, der har angivet et antal konkrete forløb årligt. Dette kan sikre en vis garanti overfor, at der deltagelse på forløb.

Figur 3.14 Interesse for indgåelse af kontrakt på antal specificerede årlige forløb under Det Maritime Hus

Det bemærkes af figur 3.13 og 3.14, at der blandt rektorerne eksisterer interesse for at indgå kontrakt, men at der samtidigt ikke er interesse for at forpligte sig til forløb under Det Maritime Hus. Dette underer markedsundersøgelsen og opfattes som en barriere for projektet. Dette kan være med til at tydeliggøre, at der afholdes en forventningsafstemning blandt rektorer og lærere.

I nedenstående citatboks angives bevæggrundene for, hvorfor rektorerne ikke har interesse i at forpligte sig til forløb.

”Vi skal lige have drøftet tilbuddet mere indgående på gymnasiet”

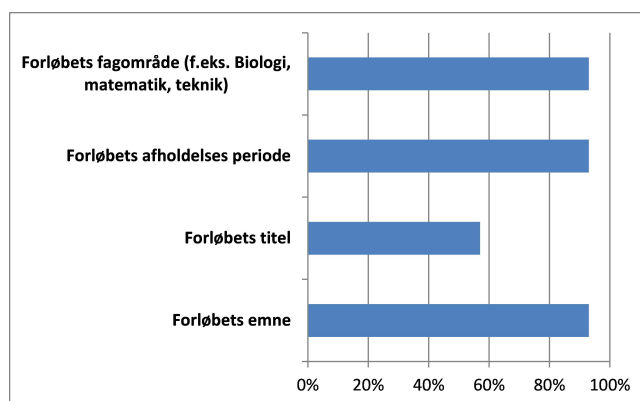
”Jeg vil ikke forpligtes – det er de enkelte holds lærere, der suverænt bestemmer deres undervisningsmetode”

”Kan være interesseret, men vil inddrage lærergruppen i beslutningen, så kan ikke give noget svar”

Som det fremgår af ovenstående citatboksen, samt af figur 3.15 er der blandt rektorerne lav grad af interesse i at forpligte sig til forløb. Det formodes og understreges hermed, at motivationen for at deltage i undervisningsaktiviteter under Det Maritime Hus er individuelt bestemt af den enkelte lærer, som det tidligere har været påpeget.

Rektorerne holdninger

I det følgende foretages en deskriptiv analyse af en række perspektiver, som rektorerne i spørgeskemaet har forholdt sig til. Herved kan markedsundersøgelsen afdække hvilke informationer, der er nødvendige for rektorerne at kende forud for eventuel indgåelse af kontrakt med Det Maritime Hus. Endvidere er rektorerne umiddelbare holdninger overfor projektets pris og varighed også behandlet i nedenstående. Afslutningsvis afdækkes det, hvornår uddannelsesinstitutionerne har mulighed for at deltage i brobygningsforløb under Det Maritime Hus

Figur 3.15 Informationer nødvendige at kende forud for indgåelse af eventuel kontrakt (fordelt på antal respondenter der har svaret ja, %).

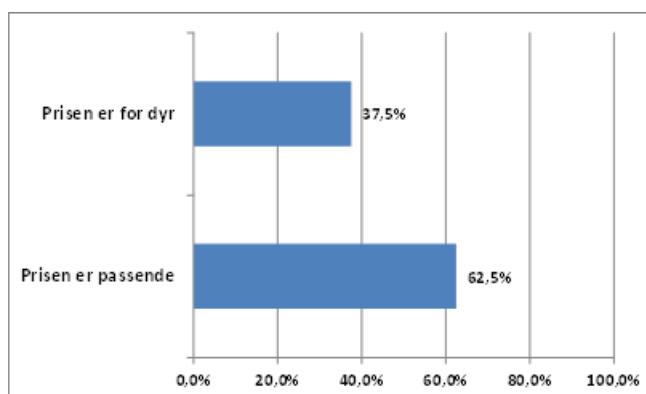
Det fremgår, at rektorerne finder det nødvendigt at kende især til fagområde, afholdelses periode og emne (fig. 3.15). Dette forudsætter, at Det Maritime Hus er i stand til at præsentere de efterspurgte informationer forud for indgåelse af kontrakt. Dette indebærer, at Det Maritime Hus forud for indgåelse af kontrakt skal have fastlagt forløb, hvor fagområde, afholdelse og titel er tilgængelige. Det er markedsundersøgelsens vurdering, at det på nuværende tidspunkt ikke vil være muligt for projektets samarbejdspartener at levere de informationer der efterspørges af rektorerne. Dette skyldes, at koordinering, udvikling og udbyd af de enkelte forløb varierer fra år til år. På baggrund af overstående anbefales det, at den tiltænkte kontraktmodel genovervejes.

Af nedestående citatboks er der angivet, hvilke andre informationer de adspurgte rektorer finder nødvendige at kende forud for eventuel indgåelse af kontrakt med Det Maritime Hus.

”Vi skal have en uddybende orientering Kan der sendes hele klasser? Kan det indgå i talentarbejde?”

”Prisen er helt afgørende - og er i overkanten pt. [...] Hvornår på året skal der indgås en evt. kontrakt? Er den ét-årig? Kan man ikke få forløb uden en forhåndskontrakt?”

Som det fremgår af ovenstående citatboks, er der blandt rektorerne et behov for at få uddybet, hvad der forventes af uddannelsesinstitutionerne.

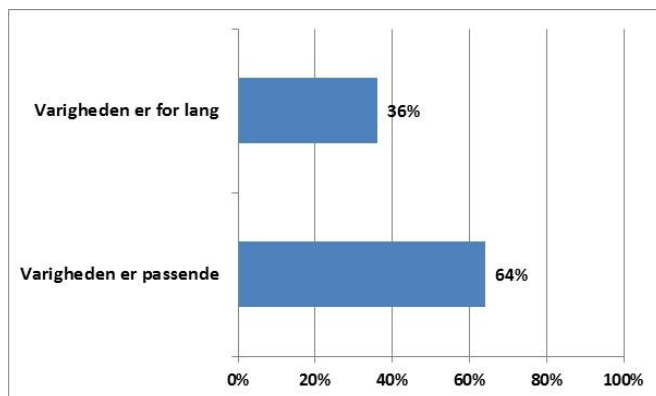

Figur 3.16 Holdning til prisen på pr. deltagende elev ved forløb under Det Maritime Hus

Af figur 3.16 ses det, at rektorerne umiddelbart finder prisen for forløb passende. Det bemærkes dog, at flere af de adspurgte rektorer i supplerende kommentar angiver, at det ikke er realistisk for deres uddannelsesinstitution at lade eleverne betale 450 kr., da der ikke afkræves betaling fra elevernes deltagelse i undervisningsaktiviteter. Endvidere angiver en af de adspurgte rektorer, at eleverne ved ekskursioner til f.eks. København selv bidrager med et mindre beløb til transport og overnatning.

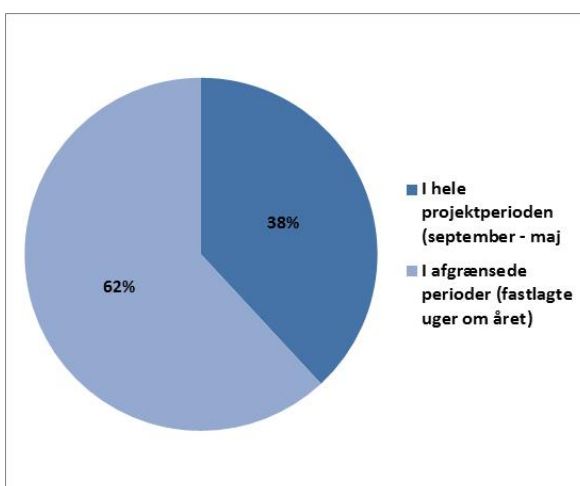
Rektoren sætter dog spørgsmålstegn ved, om et ophold i Kerteminde er attraktivt nok for eleverne til, at de selv vil bidrage til overnatning eller transport. Som det indledningsvis nævnes i afsnittet Definition af markedet, kan elevernes egenbetaling medføre (ind)direkte konkurrence overfor andre tilbud, som f.eks. ekskursion til København. Denne mulighed for konkurrence med andre tilbud, tydeliggøres i rektorenes udtalelse om, hvor attraktivt tilbud fra Det Maritime Hus er for eleverne. Altså om, tilbuddene er attraktive nok for eleverne selv vil bidrage.

Det vurderes, på baggrund af ovennævnte, at tilbud fra Det Maritime Hus vil nedprioriteres og fravælges, hvis eleverne skal vælge mellem faglig ekskursion til Kerteminde eller socialtur til f.eks. København. Dette ses som en barriere. Uddannelsesinstitutioners økonomi, egenbetaling samt elevernes økonomi behandles yderligere i afsnittet Økonomi.

Figur 3.17 Holdning til varigheden på forløb under Det Maritime Hus

Rektorerne finder den nuværende varighed på forløb under Det Maritime Hus for værende passende (fig. 3.17). Det bemærkes fra supplerende kommentarer, at en række af de adspurgte rektorer finder det mere passende at skære i forløbets længde fra 3 dage til 2 dage. Det begrundes, at 3 dage er lang tid at være væk set i forhold til elevernes øvrige fag. Forløbenes længde behandles i afsnittet *Tid og afvikling*.

Figur 3.18 Hvornår vil din uddannelsesinstitution have mulighed for at deltage i forløb under Det Maritime Hus?

Det fremgår, at uddannelsesinstitutionerne kun har mulighed for at deltage i afgrænsede perioder årligt (fig. 3.18). Dette kan vanskeliggøre projektets ønske om 80 undervisningsgennemførelser pr. år, da uddannelsesinstitutionerne ikke vil være i stand til at deltage i hele projektperioden. Flere af rektorerne angiver, at der på deres uddannelsesinstitution er afsat bestemte dage eller uger, i løbet af hele skoleåret, til at deltage i undervisningsaktiviteter.

Tid og afvikling

I det følgende analyseres det tidsmæssige perspektiv i forbindelse med afholdelse af forløb i Det Maritime Hus. Analysen bygger på data indsamlet ved en række interview med regionens gymnasielærere (jf. afsnittet Metode).

Følgende perspektiver vil være genstand for analyse:

- Udsendelse af invitationer; hvornår og i hvilket omfang invitationerne skal udsendes for at kunne indgå i lærernes planlægning, tilmeldelse, og deltagelse i brobygningsaktiviteten Det Maritime Hus.
- Længden af forløbene; antal af moduler lærerne skal disponere til deltagelse i forløb ved Det Maritime Hus.
- Tidspunkt for-og typer af klasser; baserer sig på, at der til hver klasse er tilknyttet en række faglige aktiviteter, som er obligatoriske. Heriblandt kan nævnes, Studieretningsprojekt (SRP) og Studietur, mv. Disse aktiviteter har en indvirkning på, hvornår på året en given klasse vil kunne deltage i forløb ved Det Maritime Hus. Dertil bemærkes det, at der blandt de forskellige klasseniveauer er afsat et bestemt antal moduler, som skal afholdes i overensstemmelse med studentereksamensbekendtgørelsen. Dette har også betydning for hvorvidt en klasse vil kunne deltage i forløb fra Det Maritime Hus.
- ”Færdigsyet” eller skræddersyet; efterspørger lærerne et færdigudviklet program af undervisningsaktiviteter, som kan vælges fra et katalog, eller ønskes der i højere grad indflydelse på at være involveret i forløbets planlægning og faglige indhold.

Udsendelse af invitationer:

”Langt hen af vejen vil det jo være rarest at kunne planlægge enten i august måned eller i januar måned. Så man ved det et halvt år i forvejen”.

”Ca. et halvt år i forvejen, for man skal have det ind i sin langtidspanlægning og man skal have søgt om det, man skal have økonomien på plads og eleverne skal have sparet sammen til det. Så jeg vil tro et halvt år i forvejen, det er et minimum”.

”Hvis jeg skulle benytte sådanne nogle tilbud, så ville det være rart for mig at vide der var en hjemmeside jeg kunne gå ind på og så ville jeg kunne til hver en tid kigge, og kigge hvad der egentlig, når jeg sidder og laver min årsplan, i slutningen af året eller i august inden eleverne kommer, så kunne jeg klikke rundt og sige ”nå så er der det her tilbud, det kunne være sjovt at gøre brug af”.

Den nuværende fremgangsmåde for udsendelse af invitationer foregår ved, at der ca. 2 måneder forud for afholdelse af undervisningsforløb sendes en invitation ud til gymnasielærerne pr. mail.

Det er tydeligt, at lærerne ønsker at modtage invitationer til undervisningsaktiviteter i Det Maritime Hus senest et halvt år i forvejen, for at kunne indpasse det i deres planlægning. Der findes på gymnasierne muligheder for tre-dags ekskursioner; disse kræver dog planlægning i god tid, da der skal søges om dem. Det varierer fra gymnasium til gymnasium, hvornår på året denne mulighed for tre-dags ekskursioner er placeret. Mange gymnasier benytter blandt andet deres tre-dags ekskursion til en studieretningstur i 3.g til f.eks. København, hvor det faglige indhold på turen, fås på DTU, Københavns Universitet og Zoologisk Have. De to førstnævnte tilbud er gratis, mens der betales entre til Zoologisk Have. Endvidere, har de adspurgte lærere givet udtryk for, at de også til tider selv arrangerer tre-dags ekskursioner; heriblandt ture til Aqua Akvarium og Dyrepark i Silkeborg, til Manø i Vadehavet, mv.

Ønsker Det Maritime Hus, at tilbyde forløb rettet mod gymnasiernes tre-dags ekskursioner er det nødvendigt at udsende invitationer mindst et halvt år forud for afholdelse af forløb. Det bemærkes også, at jo tidligere udsendelse af invitation øger skolernes mulighed for at benytte sig af DSB Frirejse. Det er dog en forudsætning, at rejsen bestilles senest 10 uger før afrejse.

"Jeg tror det vil være bedre hvis man kunne få det plantet hos folk i et katalog. Så tror jeg faktisk det vil være bedre, og blive mere brugt."

"En påmindelse om, at man kan booke og så gå ind og se hvordan det passer med skolens planer og ift. hvordan man kan gøre det"

Lærerne efterspørges det, at oprettes et katalog, hvor en oversigt over forløb, samt dato for deres afholdelse samles. Flere lærere foreslog muligheden for en hjemmeside, hvorfra der kan indhentes information og inspiration til deltagelse i forløb hos Det Maritime Hus. En invitation kunne dermed benyttes som en påmindelse til lærerne om, at forløbene nu kan bookes og er klar til at kunne besættes.

Længden af forløbene

"Det er jo meget typisk at man gør det på den måde, men hvis det var noget man kunne gøre på en dag, så ville det være nemmere".

"Jeg tænker, at det er faktisk lang tid [...] Jeg tror faktisk ikke jeg ville vælge et tilbud som strækker sig over så lang tid. Hvis jeg skulle vælge et tilbud med min højniveaus klasse, ville det blive en overnatning. Så der var noget hyggeligt om aftenen, og så ville det være fint."

"3 hele dage, vil svare til 12 moduler af 45 min. undervisning. Og det er faktisk nogle gange i overkanten af hvad man vil bruge på et emne. Og så vil der også være lidt optakt og efterbehandling. Så for mig vil det typisk være en eller to dage. Det vil være perfekt".

Den nuværende længde på forløbet strækker sig over 3 dage. Disse 3 dage består af to dage med praktisk og eksperimentel arbejde i blandt andet Kerteminde, samt en halv dag med rundvisning, forelæsning og laboratoriearbejde på Syddansk Universitet.

”Jeg har også et bestemt antal moduler jeg skal afholde med mine elever fordelt over de her 2½ år jeg har et højniveau hold. Hvis jeg fyrer 10 moduler af, eller 15 moduler af på sådan en tur, så kommer der pludselig en lang periode hvor vi ikke har biologi”.

Ifølge lærerne er den nuværende længde på forløbene for lange og, årsagerne hertil er flere:

For det første vil lærerne skulle afsætte et stort antal moduler for at tage eleverne med på en 3dages ekskursion. Dermed efterspørges der også et højt fagligt indhold, så tiden ”ude af huset” benyttes optimalt. Ved at anvende flere moduler på ét fagligt emne, vil der efter endt forløb være en lang periode, hvor der ikke tilbydes undervisning til eleverne. Derfor er det vigtigt, at tiden på forløbet giver mulighed for at afholde så meget kernestof som muligt. (behandles i afsnittet Fagligt indhold).

For det andet indebærer det, at de timer eleverne ellers skulle have deltaget i på skolen bliver aflyst. Hermed skal der en skemalægnings og planlægningsindsats til for, at eleverne ikke kommer i underskud af moduler i andre fag. Især tidspunktet for deltagelse i forløb i Det Maritime Hus har afgørende betydning for, at lærerne ikke tager tid fra andre læreres undervisning. Dette er især vigtigt op i mod eksamensperioder (både termins- og afsluttende) studieretningsprojekter (SRP) og studieture.

En anden barriere består i, at flere klasser er sammensat af forskellige studieretninger. Hermed kan det medføre, at ved at tage en halv klasse af sted til et forløb i Det Maritime Hus, vil den resterende del af klassen opleve aflysninger. Dette kan have direkte indflydelse på, om lærerne ønsker at benytte sig af Det Maritime Hus’ forløb.

”De må rigtige gerne føle ’ej hvor skal vi knokle’. Så de føler, at de er på hele tiden og bliver trætte.”

”Jeg tror, at det vil være meget nemmere for os at planlægge for to dage. Fordi de der 3 dages ekskursioner de er planlagt et år ud i fremtiden”.

”Det vil være mere spiseligt for vores ledelse tror jeg. Og skemaplanlæggere”.

”Jeg har virkelig lyst til at foreslå at man helt skærer den SDU tur væk. Rundvisning det kan de jo få hvis de tilmelder sig brobygning eller hvis de tilmelder sig studiepraktik”.

Generelt ønsker lærerne, at der skæres i længden på forløbet. Flere af lærerne finder den sidste dag på Syddansk Universitet værende for faglig tynd, og uden reelt udbytte. Dagen ses mere som en reklamedag, hvilket eleverne hurtigt vil gennemskue, og dermed tabe interesse.

Dertil ønsker lærerne tillige, at eleverne presses yderligere i forhold til fagligt indhold. Dette kan nås ved at indlægge flere forsøg og øvelser (mere herom i afsnittet *Fagligt indhold*).

Som et resultat af at nedbringe længden af forløbene, vil lærernes forbrug af moduler falde til et mere acceptabelt forbrug. Lærerne finder dette mere tiltrækkende i overvejelserne om at benytte sig af et brobygningstilbud fra Det Maritime Hus.

Det skal dog bemærkes, at ved at korte længden på forløbet fra 3 dage til 2 dage vil det ikke være muligt at benytte sig af DSB frirejse, da det forudsættes af mindst to overnatninger. Dette vil pålægge uddannelsesinstitutionerne en ekstra udgift til transport.

Tidspunkt for- og typer af klasser

”September vil jeg tro med en 3. g. Der er de ikke kommet til SRP, der er de ikke kommet til terminsprøve, og deres store AT, som ligger i foråret. [...] 2.g'er er nok lidt nemmere at hive af sted. De har lige noget SRO omkring april”.

”Det kunne også være i 2. g. man gjorde det. Sent 2. g i foråret. 2. g'erne har bedre tid”.

”I foråret er det svært især hvis det er 3.g'ere at tage ud, medmindre man har planlagt det i lang tid. De er lidt presset tidsmæssigt”.

”Det vil blive studieretningsklasser. Det ville typisk blive 3. g A-niveau”.

”Hvis det er 3.g'er vi snakker om, så skal det være overstået i marts måned”.

Der findes i øjeblikket ingen plan, for hvornår på året invitationer til undervisningsforløb. Det faglige indhold er målrettet 2. og 3.g's klassers kerne stof på A og B-niveau.

Ifølge de adspurgte lærere varierer det i forhold til, hvornår de forskellige klassetyper har tid og muligheden for at benytte sig af undervisningsaktiviteter. Ligeledes er der store lokale forskelligheder mellem gymnasierne indbyrdes.

For 3.g klasser gælder det, at de i starten af december måned skal skrive studieretningsprojekt (SRP) - 14 dages individuel opgave, hvor eleven selv skal søge og udforme sin emneopgave. Der findes en række gratistilbud på universiteterne, som giver eleven mulighed for at gennemføre forsøg og øvelser. Dermed vil der i denne periode ikke være mulighed for lærerne til at benytte sig af Det Maritime Hus' tilbud.

I foråret er 3.g klasserne beskæftiget med terminsprøver, Almen Studieforbereelse (AT), samt forberedelse til de afsluttende eksamener. Det bemærkes, at der findes en mulighed for 3.g klasserne for at tage på tre-dags ekskursion i løbet af foråret. Denne tur benyttes som en studieretningstur, ofte til København. Det vil være muligt for Det Maritime Hus at tilbyde forløb som en alternativ studieretningstur, med et højt fagligt og socialt niveau. Det anbefales fra lærernes side, at hvis Det Maritime Hus' tilbud skal besættes af 3.g klasser, skal forløbene placeres tidligt i starten af 3.g. dvs. senest i sensommeren eller tidligt efterår, hvor eleverne har bedst tid.

For 2.g klasser gælder det, at eleverne har et skema, der tillader dem mere tid, set i forhold til 3.g klasserne. En barriere er dog, at de har færre moduler til rådighed, og at sammensætningen af klasserne varierer. I foråret er 2.g klasserne beskæftiget med Studieretningsopgaven (SRO - en forberedelsesopgave til deres SRP). Dertil har 2.g's eleverne i foråret terminsprøve, studieture og udlandsrejse.

Det understreges fra de adspurgte lærere, at eleverne i 2.g har bedre tid til at kunne deltage i brobygningsaktiviteter. Især sent i foråret vil det være muligt for en række 2.g klasser at tage på ekskursioner.

Færdigsyet eller skræddersyet

"I den bedste af alle verdener, hvor jeg havde al den tid jeg havde, ville det være fedt at være med til at udvikle og planlægge, men virkeligheden, især med vores nye overenskomster, så vil jeg meget gerne kunne hive en hyldevare ned".

"Der er den fordel at det kræver mindre planlægning hvis det er en færdigsyet pakke. Og det tror jeg, at jeg selv vil tage i mod med kyshånd til tider, og det tror jeg også kollegaer vil kunne hive en hyldevare ned".

"Det sælger bedst at have færdigsyet forløb".

"Det er rigtig dejligt at få noget i hånden og sige prøv og se, her er hvad vi kan tilbyde dig, hvor du ikke behøver at forberede dig".

Den nuværende fremgangsmåde er, at der udsendes undervisningsmateriale forud for deltagelse i Det Maritime Hus. Dette materiale gennemgås i klassen og er med til at danne en baggrundsforståelse for det faglige indhold, som gennemgås i brobygningsforløbet.

Der eksisterer forskellige holdninger til, hvor meget involvering lærerne ønsker at have i forhold til afholdelsen af forløbene. Mest udbredt er det, at lærerne efterspørger en mulighed for at kunne forberede eleverne før opholdet i Det Maritime Hus. Hermed forstås, at introducere dem til det faglige stof, der gennemgås i Det Maritime Hus.

"Jeg tror nogle gange at eleverne syntes det er en befrielse at de kommer ud og så er der nogle andre nogle der sætter dagsordenen".

Det forklares også at muligheden for et færdigsyet program, kan virke som et frisk pust for eleverne, dvs. at bryde vante rammer, samarbejdsgrupper, inddeling, mv.

"Det er altid rart at kunne få lov til at blande sig. Men I skal jo også gerne kunne give noget som vi ikke kan".

Det nævnes blandt nogle af de adspurgte lærere, at et færdigsyet program vil være at foretrække. Dog eksisterer der ligeledes forskellige holdninger til hvor meget medbestemmelse der efterspørges.

Det bemærkes dog, at flertallet af de adspurgte lærere efterspørger og ønsker at benytte sig af et færdigsyet program, som kan vælges som 'hyldevare'. Der kan dog med fordel inkorporeres mulighed for at tilføje ønsker, ideer, m.v. til de eksisterende tilbud og disses faglige indhold.

Fagligt indhold

I det følgende analyseres det faglige perspektiv i de tilbud Det Maritime Hus udbyder. Analysen baserer sig på en række cases og invitationer. De to cases bygger på et biologisk og et bioteknik brobygningsforløb. Dermed er tilbuddenes faglighed bedømt ud fra konkret materiale.

Det faglige niveau og indholdet i forløbene fra Det Maritime Hus bygger på det kernestof som er udstedt fra Undervisningsministeriets side. Kernestoffet er obligatorisk for alle elever, som har faget på det pågældende niveau (jf. Bekendtgørelse om uddannelsen til studentereksamen).

”Ja den vinger simpelthen bare af den gør”

”Det rammer lige spot op på biotek bekendtgørelsen” [...] Ja det syntes jeg bestemt. Det ligger helt klart inden for, måske ikke inden for obligatorisk kernestof, men inden for noget af det, man gerne vil inddrage”.

”Det er ikke fordi, at man ikke vil føle man har kernestof med hjem, det er mere et spørgsmål om hvor meget undervisningstid der vil blive brugt på det”.

”Men jeg syntes bestemt at det faglige indhold ser godt ud, det ligger og passer til noget af det man skal arbejde med”.

Der er general konsensus mellem lærerne, at det faglige niveau og indhold ved Det Maritime Hus lever op til kernestof.

”Jeg tror ikke man skal være så bange for om man kan krydse kernestof af. Fordi man jo kan sige, at i biologi er der nogle helt særlige kompetencer, som det at færdes i et laboratorium, indsamle og formidle data og sådan noget. Og det kan man jo træne på sådan et forløb”.

”Jeg tænker rundvisning rundt på institutterne, det er altså noget hvor vi tænker ’ja okay det hører med’, [...] Men hvis man igen skal betale for det rent faglige, så er der ikke noget grund til at høre om studiet og fremtidsmuligheder.”

Det bemærkes, at Det Maritime Hus udbyder forløb, som giver eleverne færdigheder, både fagligt og rent informativt, som ikke ville kunne opnås på samme vis, som ved færdigen og undervisning hjemme på gymnasiet. F.eks. kan nævnes, det at læse en videnskabelig artikel, at færdes i et laboratorium, mv.

Hovedparten af de adspurgte lærere opfatter sidste dag på Syddansk Universitet som værende faglig tynd og uden fagligt udbytte.

”Når vi endelig er af sted, så fyld hovedet til bristepunktet. Så kan vi efterbehandle når vi kommer hjem og snakke tingene. Alt for meget ventetid det har de svært ved, så falder de lidt hen”

De må rigtige gerne føle ’ej hvor skal vi knokle’. Så de føler, at de er på hele tiden og er trætte.”

Det nævnes blandt flere af de adspurgte lærere, at der med fordel kan placeres en større mængde fagligt indhold i forløbene. Ved at placere mere fagligt indhold kan der inkorporeres mere kernestof således, at det antal moduler der anvendes er maksimalt udnyttet.

Endvidere vil dette gøre det muligt at afkorte forløbets længde, som det efterspørges blandt de adspurgte lærere. Lærerne finder dette mere tiltrækkende i overvejelserne om at

benytte sig af et undervisningsstilbud fra Det Maritime Hus. Det bemærkes, at denne antagelse gør sig kun gældende for de anvendte cases (jf. afsnittet Metode).

Det bemærkes endvidere, at lærerne også ser tilbuddene fra Det Maritime Hus som en social mulighed. Hvis det sociale aspekt blev mere tydeliggjort, vil de forløb Det Maritime Hus tilbyder, kunne appellere til en 3.g classes ekskursioner. Kombinationen af det faglige høje indhold, et færdigsyet program, og et socialt aspekt, er et unikt undervisningstilbud som ikke udbydes af andre på markedet.

Det vurderes, at udfordringen for Det Maritime Hus ligger i, at få faglighed og antal anvendte moduler til at gå hånd i hånd. Dvs., om lærerne oplever, hvorvidt det faglige indhold er fyldestgørende i forhold til det tidsmæssige forbrug.

Økonomi

I det følgende analyseres det økonomiske perspektiv i forbindelse med afholdelse af forløb i Det Maritime Hus.

Følgende perspektiver vil være genstand for analyse:

- Prisen på forløbene er med udgangspunkt i den nuværende pris, på 700 kr. for deltagelse i Det Maritime Hus.
- Institutionernes og elevernes økonomi samt graden af egenbetaling baserer sig på, om der på den enkelte institution er afsat midler til brobygningsaktiviteter. Det bemærkes, at egenbetalingsbeløbet varierer fra institution til institution, dvs. hvor højt et beløb der kan opkræves fra eleverne.

Prisen på forløb

Den nuværende pris for deltagelse i brobygningsforløb i Det Maritime Hus er 700 kr. I prisen er der inkluderet: overnatning, forplejning, transport mellem Syddansk Universitet og Kerteminde samt undervisning og materialer. I de invitationer der udsendes til regionens lærere foreslås det, at finansieringen med fordel kan ske som en kombination imellem elevbetaling (til forplejning og skolens betaling (til gæstelærerundervisningen. Denne finansieringsmodel har dannet baggrunden for den foreslået kontraktmodel, som behandles i afsnittene vedrørende rektorenes interesse og holdninger.

”Jeg syntes det er dyrt. [...] I forhold til gymnasieelevers budgetter så er det dyrt”.

”Jeg tænker meget hurtigt det vil jeg ikke bede mine elever at betale. Hvis eleverne skulle betale 700 kr. så ville vi ikke komme af sted”.

”Jeg syntes egentlig ikke det er dyrt, men det er jo mange penge for en hel klasse. Jeg tror ikke det vil kunne gå i stedet for en udlands studietur. Og altså, så er der grænser for hvor meget egenbetaling vi må sætte på eleverne. Så derfor, vil jeg sige, det er nok lige i overkanten af, hvad vi kan satse på de kan betale”.

”Skal jeg være hudløs ærlig, fik jeg sådan en mail ind her hvor der står 700 kr. så ville jeg droppe den, og så finde gratis alternativer som universiteterne i forvejen har”.

”Det afskrækker mig lidt. Havde der stået 500 kr. havde jeg nok sat mig ned og regnet lidt på det”.

Af citatboksen ovenfor ses det, at hovedparten af de adspurgte lærere finder prisen på 700 kr. som værende for høj. Det nævnes blandt lærerne, at de vil have svært ved at bede deres elever betale så højt et beløb for undervisningsaktiviteter. Dette ses i forhold til, hvad eleverne har af penge og er vant til at betale for brobygnings- og undervisningsaktiviteter. Endvidere angiver flere af lærerne, at prisen virker afskrækkende på dem, hvilket medfører, at de helt vil fravælge tilbud fra Det Maritime Hus. Det nævnes blandt flere af lærerne, at havde prisen været på et lavere niveau vil de være tilbøjelige til at overveje muligheden for deltagelse. Herved kan det med fordel overvejes, hvorvidt en nedjustering af prisen kan medføre større interesse for deltagelse i brobygningsforløb i Det Maritime Hus blandt lærerne.

Det bemærkes også, at flere af de adspurgte lærere angiver, at der på deres institution ikke er kutyme for at afkræve betaling for undervisningsaktiviteter. Derved har lærerne svært ved at retfærdiggøre en opkrævning på op mod 700 kr. overfor deres elever.

Det bemærkes dog, at et dilemma opstår blandt de adspurgte lærere. Dette fremgår af, at lærerne er tilbageholdende for at tage imod tilbuddene i forhold til elevernes økonomi, men selv finder prisen passende i forhold til hvad de får for penge.

Som det ses af nedenstående citatboks er det, der virker afskrækkende blandt lærerne det høje egenbetalingsbeløb, der pålægges eleverne for deltagelse i brobygningstilbud under Det Maritime Hus.

”Så det er ikke fordi prisen er høj, det er bare helt principielt ift. egenbetaling”.

”Det er mere ift. hvad skolen og eleverne har af penge og er vant til at betale for noget”

Institutionernes økonomi, samt graden af egenbetaling

”Ja det vil skolen ikke kunne dække det her. Det er helt sikkert det vil kræve en egenbetaling. Vi plejer at kunne få 100 pr. overnatning pr. elev. Så det vil sige at de selv skal dække 500 kr.”.

”Vi har studietur, som eleverne betaler selv, ellers er der ikke tradition for at der bliver krævet meget egenbetaling af eleverne”.

Det kræver egenbetaling. At eleverne skulle betale noget. Der tror jeg at det vil kolliderer med det med nogle af dem syntes at det at skulle på studietur er dyrt. [...] Også nogle forældre”.

På uddannelsesinstitutionerne eksisterer der egenbetaling, hvilket dækker over elevernes egne udgifter til undervisningsmaterialer såvel som ekskursioner og studieture. Der er fra ministerets side fastsat en beløbsramme for elevers egenbetaling af undervisningsmidler på maksimalt 2.500 kr. (jf. BEK nr. 1711 20/12/2006). Der er dog ikke fra ministerets side fastsat en beløbsramme for udgifter til ekskursioner, studieture, mv. Det er derfor den enkelte uddannelsesinstitution, der fastsætter beløbsrammen for udgifter til ekskursioner og studieture for hele studieforløbet. Det bemærkes, at der blandt uddannelsesinstitutionerne er stor forskel på, hvor højt et egenbetalingsbeløb til studieture og ekskursioner, der opkræves pr. elev i løbet af studietiden.

Dermed er deltagelse i undervisningsaktiviteter fra Det Maritime Hus ikke kun forudsat af den enkelte lærers motivation (som tidligere behandlet), den enkelte elevs økonomi, men i lige så høj grad af den enkelte uddannelsesinstitutions niveau af egenbetaling. Derved kan ikke alle uddannelsesinstitutionerne ikke dække udgifterne til deltagelse i forløb under Det Maritime Hus. Dette medfører en egenbetalingsudgift til den enkelte elev.

”700 kr. pr elev vil skolen ikke gå ind og dække. Der vil være en betydelig egenbetaling elever selv skal dække. Og det vil have betydning i forhold til at vælge forløbet. Det er noget man skal blive enige med den enkelte klasse om [...] Vi ligger i et område hvor det måske ikke er højniveau indkomst”.

Flere af de adspurgte lærere angiver, at det på deres uddannelsesinstitutioner er svært at godtgøre så høj en udgift (egenbetaling) over for deres elever, samt disses forældre. Dette skyldes, ifølge flere udtalelser fra lærerne, at en række af uddannelsesinstitutionerne i Region Syddanmark er udfordret på et højt antal elever fra lav indkomst hjem.

Dette medfører i reglen et lavere egenbetalingsbeløb på disse institutioner.

Det bemærkes, at der på en række af uddannelsesinstitutionerne er afsat midler til at understøtte elever med nedsat evne til at betale for undervisningsaktiviteter, mv.

Det nuværende finansieringsforslag består af egenbetaling af eleven til forplejning og logi, hvorimod institutionen står for undervisningen, igennem det der er kendt som gæstelærer undervisning. Lærerne finder det ikke passende at bede deres elever betale op i mod 500 kr. for deltagelse i forløb under Det Maritime Hus.

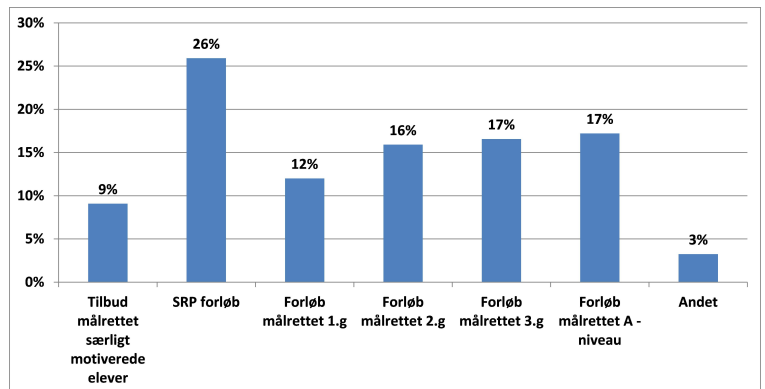
Ved at bevare et højt egenbetalingsbeløb vil der som tidligere nævnt opstå en direkte konkurrence mellem allerede eksisterende ekskursioner og tilbud målrettet eleverne. Bl.a. meddeler flere af lærerne, at deltagelse i brobygningsforløb i Det Maritime Hus ikke vil kunne stå mål med en studietur. Lærerne vil derfor fravælge tilbud fra Det Maritime Hus og finde gratis alternativer på universiteterne.

Det vurderes, at den nuværende fremgangsmåde, hvorpå den enkelte elev står for størstedelen af udgiften på sigt ikke er en gangbar løsning. Dette understreges ved lærernes udtalelser om, at de helt vil fravælge tilbud fra Det Maritime Hus på baggrund af pris. Dermed ses prisen for deltagelse i forløb ved Det Maritime Hus som en barriere. Dette stiller spørgsmålstejn ved om, hvorvidt den nuværende pris er for høj og burde reduceres, samt, hvorvidt den foreslåede kontraktmodel er realistisk og hermed den optimale løsning for projektets økonomiske fundament. Dette kan medføre problemer med at opnå høj deltagelse til brobygningsforløb, hvilket på sigt kan pålægge Syddansk Universitet og dets samarbejdspartnere større udgifter til markedsføring og gennemførelse.

Katalog over mulige initiativer og nye tiltag for undervisningsforløb

I nedenstående afsnit beskrives konkrete forslag til mulige initiativer og nye tiltag for undervisningsforløb i Det Maritime Hus. På baggrund af de gennemførte interviews har det været muligt at opsamle ideer og ønsker til Det Maritime Hus, således at kursustilbuddene bedre kan skræddersys ud fra lærernes efterspørgsel.

I nedenstående figur 3.19 ses det hvilke typer af forløb lærerne efterspørger. Kataloget er opstillet, ved at kombinere resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen med de kvalitative resultater.

Figur 3.19 Typer af forløb der efterspørges

Studieretningsopgave (SRO) forløb

Udvikl tilbud målrettet studieretningsklasser, således at disse forløb tager udgangspunkt i studieretningsfagene. Herved kan forløb i Det Maritime Hus fungere som udgangspunkt for studieretningsklassens besvarelse af SRO.

Fordelen ved at udbyde SRO forløb er, at det er samlede hele klasser der deltager. Dvs. der udarbejdes en fælles opgave til klassen der løses individuelt.

"Det kunne man jo også sagtens. Tage hele klassen med ud, og der vil det jo oplagt, at lave det som et SRO-forløb, hvor man er ude og lave det. Der kunne det virkelig være godt"

"I SRO skal jeg og deres idrætslærer formulere en fælles opgave til klassen og så skal de så lave en individuel opgave. Så kunne de lave et forløb hos jer, og så kunne det være omdrejningspunktet for opgaven".

Tværfaglige forløb

Udvikle nye kombinationer af tværfaglige forløb. Der efterspørges især fagkombinationer som ligger udenfor traditionelle kombinationer. Heriblandt nævnes; inddragelse af økologi i f.eks. bioteknologien, kemi i kombination med bioteknik, matematik i forbindelse med bioteknologi, mv.

Ved at udbyde både traditionelle og utraditionelle tværfaglige forløb kan der opnås større tilslutning til deltagelse i Det Maritime Hus, da fagkombinationerne og dermed målgruppen udvides.

"Helt sikkert. Så lavede man noget hvor man f.eks. kunne lave matematik og bioteknologi på det. Så ville man pludselig kunne være to lærer af sted, eller skiftes til at være der".

"Jeg tror egentlig hellere jeg vil over i kemi og biotek, fordi fysik, der har vi så mange traditionelle og nemme samarbejdsmuligheder som er lige at gå til".

Efteruddannelse for lærere

Udvikling og afholdelse af efteruddannelsesforløb for gymnasielærere.

Dette nye tiltag kan evt. udvikles som pakkeløsning, således, at lærerne først modtager efteruddannelse i et bestemt forløb, hvorefter de medbringer elever i selvsamme forløb.

"Det kunne give et lidt mere løbende samarbejde. Hvis vi har en tanke om, at vi hvert år skal sende to klasser af sted på det her [...] så kunne man godt sige at de biologilærere der typisk har de klasser, dem sender vi lige 5 over, og siger; 'giv os lige et kursus i det her'. For så ved man hvad der skal ske derover [...] Det vil kunne give jer et rigtig godt rekrutteringsgrundlag, hvis I starter med at efteruddanne lærerne i noget der minder om".

4. anbefalinger

På baggrund af analysen peges der på 6 konkrete anbefalinger, der ses som vigtige skridt i den videre udvikling af projektet Det Maritime Hus.

1. Udbredelse af kendskab:

På baggrund af resultaterne i lærerspørgeskemaet, vedrørende kendskabsgraden blandt regionens lærere, anbefales det, at der udvikles en række kommunikations- og markedsføringstiltag der kan være med til at udbrede kendskabet til lærerne. Der peges især på oprettelse af en hjemmeside, med funktion som platform, hvor lærerne kan finde information om undervisningstilbud og tilmelde sig.

2. Udvikling af strategi for udsendelse af invitationer:

Det er i analysen tydeliggjort, at uddannelsesinstitutionerne kun har mulighed for at deltage i begrænsede perioder hvert år. Endvidere peger lærernes ønske om at modtage invitationer senest et halvt år forud for deltagelse, at der iværksættes tiltag. Derfor anbefales det, at der udvikles en strategi for udsendelse af invitationerne. Denne kan med fordel tage udgangspunkt i uddannelsesinstitutionernes årshjul.

3. Afkorte forløbenes længde:

Det er igennem analysen blevet tydeliggjort, at lærerne finder 3 dages undervisningsforløb værende for tidskrævende. Dette understreges især ved udtalelser om, at det antal moduler der anvendes på undervisningsforløb ligger i den høje ende. Derfor anbefales det, at forløbene afkortes fra 3 til 2 dage.

4. Reducere pris på forløbene:

Lærernes udtalelser giver anledning til at se på prisen på forløbene. Det angives, at flere af lærerne vil fravælge tilbud fra Det Maritime Hus alene på grund af pris. Dette skyldes den høje grad af egenbetaling for den enkelte elev. Det fremgår af analysen, at 500 kr. er en stor udgiftspost for en gymnasieelev. Derfor anbefales det, at prisen på undervisningstilbuddene reduceres ad hensyn til en gymnasieelevs økonomi.

5. Udvikling af undervisningstilbud med udgangspunkt i lærernes ønsker:

På baggrund af udtalelser fra lærerne er de nuværende fagspecifikke undervisningstilbud ikke fyldestgørende i forhold til hvad lærerne efterspørger. Det påpeges især, at undervisningstilbuddene mangler relevans overfor en stor del af de adspurgte lærernes fag. Derfor anbefales det, at der udvikles flere undervisningstilbud med udgangspunkt i lærernes efterspørgsel.

6. Genovervejelse af nuværende kontraktmodel:

På baggrund af rektorenes og lærernes udtalelser vedrørende pris på forløbene samt hvilke informationer der er nødvendige at kende forud for indgåelse af kontrakt, anses den nuværende kontraktmodel som en barriere for projektets videre færd. Dette skyldes, at graden af egenbetaling medfører (ind)direkte konkurrence mod eksisterende ekskursioner og tilbud målrettet eleverne. Derfor anbefales det, at der på sigt klargøres, hvem af samarbejdspartnere der holder størstedelen af udgifter. Der foreslås tre muligheder for en fremtidig økonomiskemodell:

- (1)** Syddansk Universitet ser muligheden for rekruttering af fremtidige studerende igennem projektet som værende essentielle og påtager sig derfor hele udgiften,
- (2)** Der udvikles en partnerskabstankegang mellem Syddansk Universitet og gymnasierne, hvor udgifterne deles ligeligt,
- (3)** Udgifterne til deltagelse i undervisningsaktiviteter overgår til gymnasierne, der budgetter med hele udgiften. Eller evt. med en mindre egenbetaling til eleverne.

5. Konklusioner

Det generelle indtryk fra analysen er, at interessen for projektet er til stede blandt rektorerne og de naturvidenskabelige lærere på de gymnasiale ungdomsuddannelsesinstitutioner. Markedsundersøgelsen vurderer, at der eksisterer et potentiale for projektet. Dette illustreres blandt andet igennem Det Maritime Hus' tilgang til undervisningsaktiviteter, hvor kvalitet og samarbejde mellem Syddansk Universitet og ungdomsuddannelsesinstitutionerne har vist sig som vejen frem.

Dog viser analysen, at forløbets længde, manglende tværfaglige tilbud og prisen er hæmsko for anvendelse af tilbud fra Det Maritime Hus, ligesom der mangler synlighed i forhold til projektets eksistens og tilbud overfor regionens lærere. Endvidere tydeliggør analysen, at motivationen for deltagelse i undervisningsaktiviteter er individuelt bestemt af den enkelte lærer, og iværksættes ud fra den enkelte lærers behov og interesse for et givet emne og fagområde.

Kendskab:

Lærere:

- Der eksisterer en meget lav grad af kendskab til projektet Det Maritime Hus og dets brobygningstilbud blandt Region Syddanmarks lærere. 79 % af spørgeskemaundersøgelsens respondenter har ikke kendskab til Det Maritime Hus.
- Det begrænsede kendskab skyldes ikke mindst, at der indtil videre ikke er udviklet markedsførings og kommunikationstiltag. Dette kan hænge sammen med, at der i projektets opstartsfase har været et større fokus på udvikling af konkrete undervisningsaktiviteter.
- Der eksisterer en højere grad af kendskab inden for fagene bioteknologi, biologi og idræt. De hidtidige undervisningstilbud har primært været rettet mod disse fag, dermed kan det formodes, at information fra SDU har haft indvirkning på det højere kendskab til projektet indenfor disse fag.
- Det manglende kendskab til projektet og dets tilbud blandt regionens lærere ses som en barriere.

Rektorer:

- Der eksisterer en høj grad af kendskab til projektet Det Maritime Hus og dets tilbud blandt rektorerne på ungdomsuddannelsesinstitutionerne i Region Syddanmark. 52 % af rektorerne har kendskab til projektet Det Maritime Hus.
 - På trods af dette kendskab, er der i flere af de større byer i Region Syddanmark intet kendskab til projektet.
-

Interesse

- Ca. halvdelen (51 %) af respondenterne har interesse i at benytte Det Maritime Hus og dets tilbud. De adspurgte lærere er generelt positivt indstillet over for de tilbud, Det Maritime Hus tilbyder.
- Baggrunden for manglende interesse bygger på manglende relevans i forhold til respondenternes undervisning og fag.
- Der findes en udbredt interesse i at deltage i Det Maritime Hus på hovedparten af de undersøgte fag.
- Det bemærkes, at interessen for at deltage i projektet er individuelt bestemt og iværksættes ud fra den enkelte lærers behov og interesse for et givet emne og fagområde.

Rektorer:

- Der eksisterer en høj grad af interesse over for projektet blandt regionens rektorer. I alt har 72 % af de adspurgte rektorerne tilkendegivet interesse.
- Blandt bevæggrundene for manglende interesse nævnes: økonomi, elevtal og geografi.
- 68 % af rektorerne har ikke interesse i at indgå kontrakt på et antal specificerede forløb pr. år med Det Maritime Hus, mens 32 % har interesse i at indgå kontrakt på 1 – 2 forløb pr. år..
- Rektorspørgeskemaet har været med til at tydeliggøre, at motivationen for deltagelse i forløb under Det Maritime Hus, er individuelt bestemt af den enkelte lærer.

Rektorerne holdninger

- De adspurgte rektorer efterspørger en række informationer der er nødvendige at kende forud for eventuel indgåelse af kontrakt med Det Maritime Hus. Heriblandt, titel på forløb, fagområde, afholdelsesperiode samt emne for forløb.
På nuværende tidspunkt er det uklart om Det Maritime Hus og dets samarbejdspartnerne kan levere disse informationer forud for udvikling og koordinering af undervisningsforløb er tvivlsomt.
 - Overordnet set finder rektorerne prisen pr. deltagende elev passende. Dog uddyber flere af de adspurgte rektorer i supplerende kommentarer, at der på deres institutioner ikke er tradition for at afkræve eleverne betaling for deltagelse i undervisningsaktiviteter. Endvidere angives det, at tilbuddet fra Det Maritime Hus måske ikke er attraktivt nok for eleverne til, at de selv vil bidrage. Dette medfører en højere grad af konkurrence mellem Det Maritime Hus og andre tilbud målrettet gymnasieeleverne.
 - De adspurgte rektorer finder forløbets varighed som værende passende. Der angives dog, at det kan overvejes at forkorte forløbenes længde, grundet fravær i andre fag.
 - Uddannelsesinstitutionerne har kun mulighed for at deltage i forløb under Det Maritime Hus i afgrænsede perioder.
-

Tid og afvikling

- Lærerne ønsker, at invitationer til brobygningstilbud udsendes senest et halvt år forud for afholdelse. Dette vil give lærerne bedre mulighed for at planlægge og tilmelde sig brobygningstilbud under Det Maritime Hus.
- Den nuværende længde på 3 dages forløb vurderes for lang. Dette skyldes især det antal moduler lærerne skal afsætte for at kunne deltage. I klasser med forskellig studieretningssammensætning kan det være en barriere, da deltagelse i brobygningstilbud ved Det Maritime Hus kan medføre aflysninger for den tilbageværende del af klassen.
- Lærerne ønsker, at der skæres i længden på forløbet fra 3 dage til 2 dage. Dette skyldes især, at sidste dagen på Syddansk Universitet ses som overflødig og uden fagligt indhold.
- De adspurgte lærere angiver, at 3.g klasserne på gymnasierne oftest er tidsmæssigt presset om foråret og derfor ikke har mulighed for at deltage i brobygningstilbud under Det Maritime Hus i denne periode.
- Det vurderes fra de adspurgte lærere, at eleverne i 2.g klasser har bedre tid til og mulighed for at deltage i undervisningsaktiviteter.
- Det bemærkes, at hovedparten af de adspurgte lærere ønsker et færdigsyet brobygningstilbud, der kan vælges som 'hyldevare'.

Fagligt indhold

- Det faglige indhold i de præsenterede undervisningstilbud under Det Maritime Hus opfattes som værende acceptabelt og lever op til det kernestof, der ifølge eksamensbekendtgørelsen skal gennemgås.
 - Sidste dag på Syddansk Universitet anses som værende for faglig tynd, overflødig og uden reel udbytte. Det anbefales fra lærernes side, at denne dag udgår.
 - Der kan med fordel inkorporeres en større mængde fagligt indhold i forløbene. Dette kan være med til, at det antal moduler der anvendes i højere grad optimeres og hermed bliver mere acceptabelt blandt lærerne.
 - Udfordringen for Det Maritime Hus ligger i, at få faglighed og antal anvendte moduler til at gå hånd i hånd. Hermed menes, at det faglige indhold er fyldestgørende i forhold til det tidsmæssige forbrug.
 - Prisen på 700 kr. for brobygningsforløb under Det Maritime Hus er, ifølge de adspurgte lærere for dyrt, set i forhold til en gymnasie elevs økonomi.
 - Dette skyldes det høje niveau af egenbetaling som eleverne skal afholde.
 - Rektorer og lærere finder prisen passende og fyldestgørende - i forhold til det faglige indhold, forplejning og logi. Dette står i kontrast til, at prisen er for høj. Herved eksisterer et dilemma mellem lærers opfattelse af pris og hvad denne vil bede eleverne betale.
 - Sidste dag på Syddansk Universitet ses som betaling for en reklamedag, som med fordel kan frafalde, hvilket vil kunne nedsætte prisen, men herved bortfalder muligheden for Frirejse med DSB.
-